Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Neprarasite, Tik Retežius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 61 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Kovo (March) 14, 1933 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIII, Dienraščio XV

KRĮSLAI

Poniškumas.
Pesimizmas.
Darbininkai Negauna Algų.

Rašo *Bolševikas*

Dalyvaujant organizacijų susirinkimuose, tenka pastebėti pas kuriuos draugus ir drauges menaudingas buržuazinis poniškumo nusistatymas. Jis ar ji neima organizacijos reikalų svarsyti taip, kaip darbininkas turėtų daryti. Jei reikia kokia komisija kokiam darbui, ar delegatų į tarptautinius parengimus išrinkti, tai po kelis kartus perstato visus narius ir nei vienas neapsiima. O jokių rimtų priežasčių atsisakymui neturi. "Jūs apsiimkite, kurie daugiausiai darbų turite, o mes pasėdėsime." Tai buržuazinis poniškumo nusistatymas. Tokis nusistatymas žalingas mūsų organizacijoms.

Kuomet senesni nariai neapsiima jokiam darbui, tai jie atstumia ir naujus narius nuo veikimo.

Ne tik neapsiima į komisijas ar delegatus, bet dar išrėžia pamokslą, kad "čia nieko negalima veikti, čia tai jau tokis užkerėtas miestas, visi darbininkai yra tamsūnai, gerai gyvena, turi pinigų" ir t. t. Toliaus pasako: "iš to veikimo nieko nebus." Tai didžiausias pesimizmas, blogiausios rūšies oportunizmas. Tokis pesimizmas stumte stumia naujus narius nuo organizacijos ir veikimo. Darbininkas nemato reikalo priklausyti ir bent ką veikti, kuomet pesimizmas yra pilamas susirinkimuose. Tokis oportunistų nusistatymas daug pasitarnauja buržuazijai. Prieš oportunizmą mes turime kovoti, aštria bolševistinės kritikos šluota šluoti laukan pesimizmą iš mūsų organizacijų.

Daugelio dirbtuvių darbininkai negauna mokėti algų jau kelios savaitės. Nežiūrint to, dirba visu smarkumu, vietomis net ir viršlaikį. Tai kam tada dirbti ir dar viršlaikį uždyką? Bosai nesąmones aiškina darbininkams, kad jis "jau turi čekį, o tik išmainyti negali, tai nusiuntė komitetus išmainymui čekio" ir t. t. Daugelis darbininkų mano, kad bosas labai yra teisingas, tik, vot, visa bėda, kad jis negali išmainyti čekį. Tie darbininkai labai gailėsis, kuomet jie negaus nė vieno cento mokėti už savo darbą. Argi ne geriau būtų sustreikuoti ir priversti užmokėti algas? Dirbti be užmokesčio kelias savaites yra daugiau, negu beprotiška.

Naujas Karo Dirižablis

AKRON, Ohio. — Pabaigtas budavoti milžiniškas baliūninis orlaivis delei karinio laivyno. Vardas duotas "Macon." Pastatymas lėšavo apie keturis milionus dolerių. Tas naujas karinis pabūklas dar kartą parodo, kad Amerikos kapitalistų valdžios kalbos apie nusiginklavimą yra tik blofas.

POLICISTAS NUŠOVĖ JUODVEIDĮ DARBININKĄ

BIRMINGHAM, Ala.—Kovo 11 d. čionai policistas nušovė negrą darbininką Silas Drewery, 18 metų amžiaus, už tai, kad pastarasis atsisakė duoti degtinės. Nors kiti matė, kaip nekaltai tas darbininkas tapo nušautas, tačiaus policija atsisako žmogžudį areštuoti. Tai jau trečias negras nušaunamas bėgyje vienos savaitės.

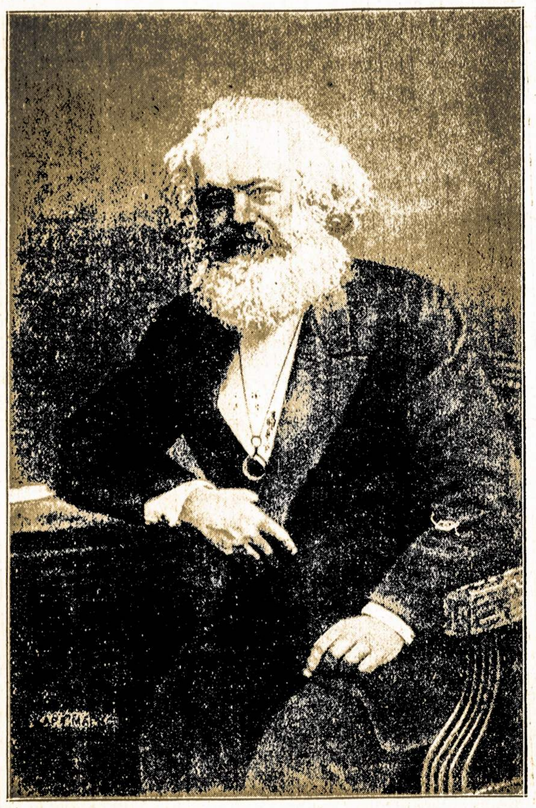

Karolis Marksas, kurio penkiasdešimtų metų mirties sukaktuves šiandien apvaikščioja viso pasaulio darbininkų revoliucinis judėjimas, gimė gegužės 5, 1818, mirė kovo 14, 1883.

VOKIETIJOS DARBININKŲ KOVINGUMAS DIDĖJA; NAUJI STREIKAI

Amerikos Darbininkai Reiškime Solidarumo su Vokietijos Revoliuciniais Kovotojais Prieš Fašistus; Čia Amerikoje Turi Eiti Kova Prieš Buržuazinę Reakciją

BERLYNAS.—Socialistų Partijos vadai tęsia tolimesnį sabotažą bendros darbininkų kovos prieš fašistus. Komunistų Partija šaukė Socialistų Partiją sudaryti bendrą frontą kovai prieš fašistinį terorą, bet socialpardavikai išdavinėja darbininkus.

Daugelyje fabrikų darbininkai pradėjo skelbti streikus prieš nepakeliamas fašistinio patvarkymo sąlygas ir prieš fašistų terorą. Fašistai vien Berlyne yra areštavę 600 komunistų ir baisiai juos kankina. Į tris dienas laiko Berlyne baisiausiu žiaurumu nuplakė 83 kovotojus. Laubačio mieste fašistai užkankino komunistą darbininką W. Gross.

Hindenburgas paskelbė, kad dabar Vokietijoje turi plevėsuoti sena kaizerinė vėliava greta su fašistų vėliava, o respublikos vėliava jau nieko nereiškia. Tas reiškia grįžimą atgal prie kaizerio. Fašistai pareiškė, kad jie neleis komunistų atstovų į Reichstagą ir į kitas vietas.

Prūsijoje įvyko vietiniai rinkimai. Balsavime daug mažiau žmonių dalyvavo, negu pereitais Reichstago rinkimais. Iš 2,572,073 balsų fašistai gavo 984,243; socialistai—565,943, komunistai—499,847 ir kitos partijos po mažiau. Visų balsai nupuolė bėgyje savaitės laiko, nes fašistinis teroras viešpatauja.

Viso pasaulio darbininkų yra pareiga protestuot prieš fašistinį terorą Vokietijoje ir reikšti tarptautinį solidarumą su revoliuciniais Vokietijos darbininkais. Amerikos darbininkai privalo nešti protestus prieš kruvinuosius fašistus.

Nauji Mūšiai Tarp Bolivijos ir Paraguajaus

BUENOS AIRES, Argentina. — Gautas pranešimas, kad prasidėjo nauji aštrūs mūšiai tarpe Bolivijos ir Paraguajaus armijų. Dviejų dienų mūšiuose žuvę 2,000 kareivių. Bolivija atsiėmus uostą Saavedra, bet Paraguajaus armija sudaužė Bolivijos diviziją prie Fort Toledo.

Paryžius. — Morokoje vėl prasidėjo sukilimas vietos gyventojų. Jie užpuolė Francijos kariuomenę prie kalno Atlas, užmušė 12 oficierių ir 150 kareivių.

Darbininkų Judėjimas Išgelbėjo Scottsboro Jaunuolius Iki Šiolei

MONTGOMERY, Ala. — Alabamos gubernatorius Miller pripažino, kad jis yra gavęs 15,000 protestų nuo darbininkų organizacijų iš viso pasaulio prieš nuteisimą mirtin Scottsboro nekaltų jaunuolių. Tas tik parodo, kaip komunistų vedama masinė kampanija už jaunuolių gyvybę sujudino plačias mases ir iki šioliai išgelbėjo jaunuolius nuo nužudymo.

Komunistų Armija Veikia Shechwano Provincijoj

SHANGHAI. — Pranešama, kad komunistų armija pradėjo veikimą didžiulėje Shechwano provincijoj, kuri turi 40,000,000 gyventojų. Buržuazinė valdžia labai persigandus, nes, anot pranešimo, šioj provincijoj "komunistai ras daug pasekėjų" tarpe darbininkų ir valstiečių. Sako, kad visi militaristai, kurie iki šiol tarpsavęs niovėsi, šiandien susivienijo karui prieš komunistus. Matomai, komunistų judėjimas yra labai didelis.

Chinai Darė Užpuolimą

MUKDENAS. — Mandžurija.—Prie Chinų Sienos ties Chifeng staiga pasirodė chinų būriai ir padarė ataką ant įsiveržėlių japonų. Mūšys buvęs atkaklus, ir chinai tapę atmušti. Kiek jų žuvo, nesakoma. Japonai kritę trys.

Bulgarijos Valstiečiai Eina Su Komunistais

SOFIA, Bulgarija. — Pranešama, kad vasario 23 d. buvo toks atsitikimas: Sodžiaus Ugurchino valstiečiai surengė paminėjimą Lenino, Liebknechto ir Luxemburg mirties sukaktuvių. Komunistas sakė prakalbą. Policija suareštavo ir įkalino. Valstiečiai apsiginklavo ir kalbėtoją paliuosavo. Kuomet vėliau pribuvo daugiau policijos, tai rado kaimą visai tuščią, nes valstiečiai buvo pasitraukę į mišką.

Fašistai Apmušė Du Amerikonu Berlyne

BERLYN. — Kovo 12 d. —Čionai hitleriniai fašistai apmušė du amerikonu—tūlą Julian Fuhs, muzikantą, newyorkietį, ir Herman Roseman, studentą, brooklynietį. Fašistai reikalavo iš jų pinigų.

Sovietų Sąjungoje Esą Susektas Kontr-revoliucionierių Suokalbis Sunaikinti Žemės Ūkio Gamybą

Trysdešimts Penki Kontr-revoliucionieriai Esą Sušaudyti, o Dešimts Nuteisti Ilgiems Metams Kalėjiman; Kruvinam Suokalbyj Sugauti du Agrikultūros Departmento Viršininkai; Taip pat Suareštuoti Keturi Anglų Kapitalistinės Korporacijos Viršininkai

New Yorko spauda pranešа iš Maskvos, kad Sovietų Sąjungoje esąs susektas platus kontr-revoliucionierių suokalbis su tikslu demoralizuoti žemės ūkį ir sukelti valstiečius prieš Sovietų valdžią. Į tą suokalbį įveltas tūlas Konar, agrikultūros vicekomisaras ir Wolf, agrikultūros komisariato narys. Kiti žemesni viršininkai. Tie niekšai visais būdais demoralizavo žemės ūkį, naikino grūdus, trukdė pristatymą grūdų į miestus, naikino kolektyvus ir sovietinius ūkius. Idant atvesti badą valstiečiams ir tuo būdu sukelti juos prieš Sovietų valdžią. Bet jie tapo sugauti. Trisdešimts penki nuteisti mirtin ir sušaudyti, o dešimts nuteista ilgiems metams kalėjiman.

Dar daugiau. Sovietų politinė policija padarius kratą anglų kompanijos Metropolitan-Vickers raštinėje ir jos viršininkų namuose. Suimti keturi kompanijos agentai anglai ir keturi rusai. Manoma, kad per šitą kompaniją, kuri užsiėmė pristatymu Sovietų elektros pramonei įvairių daiktų, užsienio imperialistai finansavo kontr - revoliucionierių darbą Sovietų Sąjungoje.

Negalima rodyt pasigailėjimo jokiems kontr-revoliucionieriams. Dabar, kuomet tarptautinė padėtis darosi daugiau įtempta, kuomet įvykiai Chinijoj ir Vokietijoj grūmoja įsiveržimo karu Sovietų Sąjungai, Sovietų Sąjungos viduje visi juodieji kontr-revoliuciniai elementai pradeda išnaujo darbuotis. Sovietų valdžia juos išgaudys ir sunaikins. Viso pasaulio darbininkai sveikina Sovietų valdžią ir Sovietų Sąjungos Komunistų Partiją už saugojimą darbininkų tėvynės interesų.

Sovietų Sąjunga ne Vokietija, kruvinasis fašizmas negalės galvos pakelti. Ten laisvi darbininkai ir valstiečiai nusuks sprandą kiekvienai šaikai, kuri kada nors bandys atsteigti kapitalistų viešpatavimą.

Scottsboro Jaunuolius Laiko Mirties Kameroj, Kad Neleidus su Jais Pasikalbėti

MONTGOMERY, Ala. — Kilby kalėjime randasi Scottsboro jaunuoliai. Jie laikomi mirties kameroje, nežiūrint to, kad Augščiausias Teismas panaikino teismo nusprendį ir įsakė duoti jiems naują teismą. Tai bjaurus valdžios elgimasis su tais jaunuoliais. Štai kame dalykas. Kuomet mirties kameroje pasodintas žmogus, tai su juo uždrausta bile kam asmeniškai kalbėtis. Todel jaunuoliai laikomi mirties kameroje, idant neprileidus Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo advokatų prie jaunuolių, idant pasitarus su jais apie teismo procedūrą.

Farmeriai Rengias Naujam Streikui

DES MOINES, Iowa. — Kovo 12 d. čionai laikė konvenciją National Farmers Holiday Association. Tai reformistinė organizacija, bet joje yra tvirtas kairysis sparnas. Dalyvavo 400 delegatų. Konvencija nutarė reikalauti, kad valdžia suteiktų farmeriams pagelbą. Jeigu jokia pagelba nebus suteikta iki gegužės 3 d., tai už dešimties dienų po to farmeriai skelbs streiką ir neduos produktų miestams. Toliau konvencija pasisakė už vienybę su miestų darbininkais ir už atmokėjimą bonų eks-kareiviams.

Atstovai buvo nuo farmerių iš Kansas, Iowa, Wisconsin, North Dakota, Michigan, Ohio, Minnesota, Illinois, Nebraska, Montana, Oklahoma, Maryland, Colorado, South Dakota, Missouri, Texas ir Columbijos distrikto.

Hackensack, N. J.—Delei depresijos čionai užsidaro Antroji Presbiterijonų bažnyčia.

Sako, Vokietijos Žydai Prašo Lenkijos Pagelbos Išsigelbėti nuo Fašistų

VARŠAVA. — Čionai pribuvo atstovas nuo lenkiškų žydų iš Saksonijos. Hitlerio gaujų pogromai grūmoja visiems žydams. Žydai esą pasirengę bėgti ir prašo Pilsudskio valdžios pagelbos.

Bet juk toj pačioj Lenkijoj pilsudskiniai fašistai taip pat ruošia pogromus prieš žydus. Žydų, kaip ir visų tautinių mažumų, pasiliuosavimo kelias gludi komunistiniam judėjime. Štai Sovietų Sąjungoj niekas negirdi apie persekiojimą žydų, lietuvių, lenkų ar kitų kokių mažumų. Priešingai, ten visoms tautinėms mažumoms suteikta didžiausia laisvė vystyti savo kultūrą.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Brooklyn, N. Y. — New York "Times" biznio informacijų skyriuje paskelbta, kad tūlas John Kozmovskis per teismą reikalauja iš fašistų "Vienybės" $1,865.38. Fašistų organas geruoju neatiduoda paskolos.

NEW YORK. — Konferencija del Progresyvio Darbininkų Veikimo priėmė rezoliuciją už pripažinimą Sovietų Sąjungos. Konferencija sako, kad Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Green neatstovauja Amerikos darbininkų, kuomet jis priešinasi pripažinimui.

Vatikano Miestas. — Popiežius Pius XI įšventino šešis naujus kardinolus. Dar kartą jis prakeikė Sovietų Sąjungą, Meksiką ir Ispaniją už neleidimą kunigams ponavoti ant darbininkų sprando.

Mineola, L. I. — Peter Holenzer pašovė pačią ir pats bandė nusišauti. Abu randasi ligoninėj. Turi devynis vaikus.

New York. — New Yorko mieste atsidarė 135 bankai. Kitus ketina vėliau atidaryti. Išmokėjimas pinigų pasilieka apribotas.

Los Angeles. — Kovo 13 d. čionai vėl buvo smarkus žemės drebėjimas. Iki šiol nuo žemės drebėjimo Los Angeles srityje žuvo 135 žmonės. Nuostolių esą padaryta už apie $60,000,000.

Toms River, N. J. — Važiuojant bažnyčion, John Davies automobilius susidaužė su kitu ir nelaimėj užmuštas Davies'o berniukas, 7 metų amžiaus.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVE, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year ------ $5.00 United States, six months....$2.50
Brooklyn, N. Y., per year....$7.00 Brooklyn, N. Y., six months...$3.50
Foreign countries, per year...$7.00 Foreign countries, six months..$3.50
Canada and Brazil, per year..$5.00 Canada and Brazil, six months $2.50

Entered as secon class matter March 11, 1924, att he Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Komunistai-Tikrieji Marksizmo Skelbėjai

"Po Europą vaikščioja šmėkla—komunizmo šmėkla. Visos senosios Europos jėgos susidėjo šventon medžioklėn prieš tą šmėklą." Taip rašė Marksas ir Engelsas "Komunistų Manifeste" 86 metai tam atgal. Dabar tik tiek galima pridėti, kad komunizmo šmėkla vaikščioja ne tik Europoj, bet ir Amerikoj, ir Azijoj, ir Afrikoj, visam pasaulyje.

Šiandien suėjna lygiai penkiosdešimts metų nuo mirties KAROLIO MARKSO. Aštuoniosdešimts šeši metai nuo pasirodymo "Komunistų Manifesto," kuriame buvo pirmu kartu paskelbta Komunistų Partijos programa. Šiandien marksizmas yra virtęs galinga jėga. Vienas šeštadalis pasaulio (Sovietų Sąjunga) jau po marksizmo vėliava. Chinijoj 90 milionų darbininkų valstiečių jau nuvertė išnaudotojus. Vokietijoj fašistiniai budeliai suvienijo visas spėkas sunaikinimui tos komunizmo šmėklos. Amerikoje vienatinė partija, kuri rodo teisingą kelią darbo žmonėms prie pasiliuosavimo, yra Komunistų Partija, apsiginklavus Marksо mokymais.

Komunistų Siekimai

"Komunistai laiko niekingu dalyku slėpti savo pažiūras ir tikslus," sako Marksas ir Engelsas "Komunistų Manifeste." "Jie atvirai pareiškia, kad jų tikslų pasiekt tegalima, tik spėka nugriovus visą esamąją visuomenės tvarką. Lai viešpataujančios klasės dreba prieš komunistų revoliuciją! Proletarams joj nėra kas prarast, tik savo retėžiai. Laimėt gi jiems yra ištisas pasaulis. Visų šalių proletarai, vienykitės!"

Šitie žodžiai, paskelbti 86 metai atgal didžiųjų komunizmo vadų, šiandien skamba daug garsiau ir reikšmingiau, negu bile kada pirmiau nuo jų paskelbimo. Visas kapitalistinis pasaulis randasi nasruose istorijoj negirdėto krizio. Šimtai milionų proletarų pasaulyje atsidūrė baisaus vargo ir bado padėtyje. Ištikrųjų šiandien, negu bile kada pirmiau, skamba garsiaus, kad komunistų revoliucijoj "proletarams nėra kas prarast, tik retėžiai."

Marksas Buvo Komunistas

Marksas buvo komunistas—pirmutinis ir didžiausias pasaulyje komunizmo vadas. Jis kitaip ir nesivadino. Jau tada, pasak Engelso, *"toji darbininkų dalis, kuri, įsitikinus, joy neužtenka paprastos politinės pervartos, reikalavo pamatinio visuomenės perdirbimo, vadino save komunistais.* Socializmas 1847 metais reiškė buržujų judėjimą, komunizmas—darbinink. judėjimą. Bent kontinente socializmas tikė į ponų rūmus; komunizmas gi buvo kaip tik priešingai. O kadangi mudu ir tada labai griežtai laikėmės tos pažiūros, kad *'darbininkų išvadavimas turi būt pačios darbininkų klasės darbas,'* tai negalėjome nė valandėlės paabejoti, katras tų dviejų vardų reikia pasirinkti. O ir paskui mudviem nė sykio nebuvo atėję galvon jo išsižadėti.'

Taip ir šiandien šeidemanų, Noskių, Hilquitų, Grigaičių ir Michelsonų skelbiamas socializmas tinka į ponų rūmus, tinka buržuazijai, tuo tarpu komunizmas tinka tik darbo žmonėms, tik proletarams ir darbo farmeriams. Už tai šiandien socialistai yra buržuazijos globojami, kaipo jų klasės įrankis tolimesniam išnaudojimui ir pavergimui darbininkų. Tuo gi tarpu komunistai visur žiauriausiai persekiojami.

Ponai socialistai išdavė ir sukaneveikė socializmo mokslą (marksizmą). Liko komunistams įvykinti gyveniman tai, ką skelbė ir mokino Marksas.

Klasių Kovos Dėsnis

Marksas mokino, kad iš klasių susidedamoj visuomenėj visuomet ėjo, eina ir eis klasių kova, kad darbininkai neturi jokių interesų, kurie būtų bendri su interesais kapitalistų klasės, su išnaudotojų klasės, kad, tuo būdu, darbininkų judėjimas nuolat turi skelbti kovą kapitalistams. Šiandien tą skelbią ir gyveniman vykiną pasaulio komunistų judėjimas. Tuo tarpu ponai socialistai, kurie dar ir šiandien nesigėdina vadintis marksizmo pasekėjais, senai susivienijo su kapitalistais prieš darbininkus, senai savo visoj agitacijoj ir propagandoj iššlavė laukan klasių kovos skelbimą. Imperialistinio karo laiku jie šaukė darbininkus ginti buržuazinę tėvynę, tai yra, kapitalistų interesus. Gi 1928 metais Amerikos socialistai oficialiai savo konvencijoj iššlavė laukan iš savo konstitucijos klasių kovos skelbimo principą.

Marksas mokino, kad darbininkų pasiliuosavimas yra pačios darbininkų klasės darbas. Komunistai šiandien tuo keliu ir eina. Jie patys yra darbininkai, tai yra, klasiniai sąmoningiausia, toliausia pažengus, drąsiausia darbininkų klasės dalis, susivienijus į Komunistų Partiją. Jie mobilizuoja ir rengia darbininkų klasę nuvertimui išnaudotojų sistemos. Gi ponai socialistai yra ryšiais susirišę su išnaudotojais. Jų eilėse rasi stambių kapitalistų—Anglijoj rasi visokių lordų ir ponų. Amerikoj stambiausias socialistų vadas ponas Hillquitas yra milionierius. Jų kitas vadas, būtent p. Norman Thomas, yra turtingas kunigas. Jie skelbia, kad reikia geruoju įtikinti kapitalistus, jog ir jiems socializmas būtų naudingas ir t. t.

Proletarinė Revoliucija

Marksas mokino, kad darbininkų pasiliuosavimas bus galima atsiekti "tik spėką (tai yra, per revoliuciją) sugriovus visą esamąją visuomenės tvarką." Komunistai šiandien to dėsnio laikosi ir visur darbuojasi, kad priruošus darbininkų klasę tai revoliucijai. Ponai gi socialistai sako, kad gražiai, be griežtos kovos, be revoliucijos, laipsniškai bus galima išaugti iš kapitalizmo ir įaugti į socializmą, kad nereikia per spėką kapitalistų valdžią nuversti, bet kad galima ją vien balsavimais permainyti ir t. t. Pagaliaus jie sako, kad nereikės kapitalistų turtus konfiskuoti, kad darbininkai galės tuos turtus "atpirkti." Vadinasi, jie griežtai atmeta visą Markso mokinimą apie proletarinę revoliuciją.

N. LENINAS, marksizmo praplėtėjas ir pritaikintojas imperialistinės gadynės sąlygoms, didysis vadas proletarinės revoliucijos. Leninas gimė balandžio 23, 1870, mirė sausio 21, 1924.

LENINAS

Bruožai iš Karolio Markso Gyvenimo

Karolius Marksas gimė gegužės 5-tą d., 1818 metų, Triros mieste (Pareinio Prūsuos). Jo tėvas buvo advokatas, žydas, 1824 metais priėmęs protestantų tikėjimą. Šeimyna buvo pasiturinti, kulturinga, bet nerevoliucinė. Baigęs gimnaziją Trire, Marksas pastojo išpradžių į Bonos, vėliau į Berlyno universitetą, mokinosi juridinių mokslų, tačiau visų daugiausia istorijos ir filosofijos. Universitetą baigė 1841 metais ir parašė disertaciją apie Epikuro filosofiją. Savo pažiūromis Marksas buvo tuomet dar hegeljanietis — idealistas. Būdamas Berlyne jisai priklausė "kairiųjų hegeljaniečių" (Bruno Bauerio ir kt.) rateliui, kurie stengėsi iš Hegelio filosofijos ateistinių ir revoliucinių išvadų daryti.

Pabaigus universitetą, Marksas persikėlė į Boną, manydamas profesorium likti. Tačiau reakcinė valdžios politika, kuri 1832 metais atėmė Liudvikui Feierbachui kafedrą ir 1836 metais vėl atsisakė jį įsileisti į universitetą, o 1841 metais jaunam profesoriui Brunо Baueriui atėmė teisę skaityti Bonoj lekcijas, privertė Marksą atsisakyti nuo mokslo karjeros. Kairiosios hegeljanystės pažiūrų plėtotė Vokietijoj tuo metu labai greitai žengė pirmyn. Liudvikas Feierbachas ypač 1836 metus pradedant ima teologiją kritikuoti ir pasisuka į materializmo pusę, kursai pilnai viršų įgauna pas jį 1841 metais ("Krikščionybės esmė"); 1843 metus pasirodė jojo "Pamatiniai ateitis filosofijos dėsniai." "Reikėjo pergyventi liuosuojantį šių knygų veiksmą" —rašo vėliau Engelsas apie šiuos Feierbacho veikalus. "Mes" (t. y. kairieji hegeljaniečiai, Marksas tame skaičiuje) "tuojau virtome feierbachiečiais." Tuo laiku Reino radikalūs buržujai, turėję ko ne ko bendro su kairiaisiais hegeljaniečiais, įsteigė Kelne opozicinį laikraštį: "Reino Laikraštį" (pradėjo eiti sausio 1 d., 1842 m.). Marksas ir Bruno Baueris buvo pakviesti vyriausiais bendradarbiais, o spalių mėn., 1842 m., Marksas liko vyriausis redaktorius ir persikėlė iš Bonos į Kelną. Redaktoriaujant Marksui, revoliuciniai-demokratinė laikraščio kryptis kas kart labiau aiškėjo, ir vyriausybė iš pradžių cenzuravo laikraštį dvigubai ir trigubai, o paskui nusprendė visai jį uždaryti sausio 1 d., 1843 m. Marksui prisiėjo į tą laiką apleisti redaktorystę, vienok jojo pasitraukimas visgi laikraščio neišgelbėjo, ir kovo mėn. 1843 metų jis buvo uždarytas. Iš stambesnių Markso straipsnių "Reino Laikraštyje" Engelsas pažymi, be žemiau nurodytų, dar straipsnį apie padėtį valstiečių-vynuogininkų Moželiokony. Laikraštinis darbas parodė Marksui, jog jisai neganėtinai yra susipažinęs su politine ekonomija, ir jisai uoliai ėmėsi jos mokytis.

1843 metais Marksas apsivedė Kreicnacho mieste su Dženi fon-Vestfalen, jaunystės drauge, su kuria jis buvo susižiedavęs dar studentu bebūdamas. Jo žmona priklausė Prūsų reakcinei dvarininkų šeimynai. Josios vyresnysis brolis buvo Prūsų vidaus reikalų ministeriu vienoj reakcioniškiausių gadynių, 1850-1858 metais. Rudenį 1843 m. Marksas atvažiavo į Paryžių leisti užrubežy kartu su Arnoldu Ruge (1802-1880 m. kairysis hegelenietis, 1825-1830 m. kalėjime, po 1848 m. emigracijoj; po 1866-70 bismarkietis) radikalinį žurnalą. Išėjo tiktai pirmoji knygelė šio žurnalo "Vokiečių-Francūzų Metraštis." Jisai sustojo ėjęs delei sunkumų slaptai platinti Vokietijoj ir delei skirtumų su Ruge. Savo straipsniuose šiame žurnale Marksas išstoja jau kaipo revoliucionierius, skelbiąs "negailestingą kritiką viso esamo" ir atskirai imant "ginklo kritiką," apeliuodamas į mases ir į proletariatą.

Rugsėjo mėn., 1844 m., į Paryžių atvyko kelioms dienoms Fridrichas Engelsas, likęs nuo to laiko artimiausiu Markso draugu. Jiedu abu karštai dalyvavo tų laikų verdančiame Paryžiaus revoliucinių grupių gyvenime (ypatingos reikšmės turėjo Prudono mokslas, kurį Marksas griežtai sumušė savo "Filosofijos skurde," 1847 m.) ir išdirbo, aštriai bekovodami su įvairiais smulkiai-buržuazinio socializmo mokslais, revoliucinio **proletarinio socializmo,** arba komunizmo (marksizmo) teoriją ir taktiką. 1845 metais Marksas, Prūsų valdžiai reikalaujant, kaipo pavojingas revoliucionierius, buvo iš Paryžiaus ištremtas. Jisai persikėlė į Briuselį. Pavasarį, 1847 metų, Marksas su Engelsu prisidėjo prie slaptos propagandistinės draugijos "Komunistų Sąjunga," aktyviai dalyvavo II-ame šios sąjungos suvažiavime (lapkritis 1847 m. Londone) ir, jam pavedus, parašė žinomąjį "Komunistų Partijos Manifestą," kursai pasirodė vasario mėn., 1848 metų. Šiame veikale genialiai, aiškių aiškiausiai nupiešta nauja pasaulėžiūra, nuoseklus materializmas, apimantis ir socialio gyvenimo sritį, dialektika kaipo visapusiškiausis ir giliausis mokslas apie plėtotę, klesų kovos ir pasauliniai istorinės revoliucinės proletariato, naujos, komunistinės visuomenės kūrėjo rolės teoriją.

Kada pakilo 1848 metų vasario revoliucija, Marksą iš Belgijos ištrėmė. Jisai vėl atvyko į Paryžių, o iš ten, po kovo mėnesio revoliucijos, į Vokietiją, būtent į Kelną. Tenai nuo birželio 1 d., 1848 metų, ligi gegužės 19 d., 1849 metų, ėjo "Naujasai Reino Laikraštis," vyriausias redaktorius buvo Marksas. Naują teoriją puikiausiai patvirtino 1848-49 metų revoliucinių įvykių eiga, kaip patvirtino jąją vėliau visų pasaulio šalių visi proletariniai ir demokratiniai judėjimai. Laimėjusioji kontr-revoliucija iš pradžių patraukė Marksą teisman (vasario mėn., 1849 m. išteisintas), o paskui ištrėmė iš Vokietijos (gegužės 16 d., 1849 m.). Išpradžių Marksas iškeliavo į Paryžių, ir iš ten po birželio 13 dienos, 1849 m., demonstracijos liko ištremtas ir iškeliavo į Londoną, kame ir gyveno ligi pat mirties.

Emigranto gyvenimo sąlygos, ypač aiškiai Markso su Engelsu susirašinėjimuos nušviestos (išleista 1913 m.), buvo gan labai sunkios. Vargas tiesiog smaugė Marksą ir jo šeimyną; jei ne nuolatinis atsidavusis Engelso palaikymas pinigais, Marksas ne tik nebūtų turėjęs galimybės "Kapitalą" užbaigti, bet būtų žuvęs po vargo jungu. Be to vyraujantis smulkiai-buržuazinio, aplamai neproletarinio socializmo mokslas ir srovės nuolat versdavo Marksą prie negailestingos kovos, kartais visų pasiučiausius ir laukinius asmeninius užsipuolimus atmušti ("Herr Vogt"). Šalindamasis emigrantų ratelių, Marksas istorinių darbų eilėj nagrinėjo savo materialistinę teoriją, skirdamas daugiausia jėgų politinei ekonomijai tirti. Šį mokslą Marksas savo veikaluose: "Prie kritikos politinės ekonomijos" (1859) ir "Kapitalas" (I t., 1867) revolucionizavo.

50-jų ir 60-jų metų pabaigos demokratinių judėjimų atgijimo gadynė vėl pašaukė Marksą praktiškam veikimui. 1864 metais (rugsėjo 28 d.) tapo Londone įkurtas garsusai I Internacionalas, "Tarptautinė Darbininkų Draugija." Marksas buvo šios draugijos siela, josios pirmojo "kreipimosi" ir daugybės rezoliucijų, pareiškimų, manifestų autorius. Įvairių šalių darbininkų judėjimą jungdamas, dėdamas pastangų įvesti į bendro veikimo vagą įvairias neproletarinio, ikimarksistinio socializmo formas (Madzini, Prudonas, Bakuninas, anglų liberalinis tredunionizmas, lasaliniai krypavimai į dešinę Vokietijoj ir pan.), su visų šių sektų bei mokyklėlių teorijomis b e k o v o damas, Marksas kėlė vienų vieną darbininkų klesos kovos taktiką įvairioms šalims. Po to, kai pralaimėjo Paryžiaus Komuna (1871), kurią taip giliai, taiksliai, puikiai ir veiksmingai, r e v o l i u c i n i a i Marksas įvertino ("Piliečių karas Francijoj 1871 m."), ir po to, kai bakunistai Internacionalą suskaldė, pastarojo gyvenimas Europoj buvo nebegalimas. Po Internacionalo kongreso Hagoj (1872 m.) generalinė Internacionalo taryba Markso rūpesčiu buvo perkelta į New Yorką. I-sai Internacionalas užbaigė savo istorinę rolę, užleidęs vietą neišmatuojamai didesnio visų pasaulio šalių darbininkų judėjimo augimo gadynei, būtent augimo **platyn, masinių** socialistinių darbininkų partijų atskirų tautinių valstybių pamatais tvėrimo gadynei.

Didelis darbas Internacionale ir da didesnis teoretinis darbas galutinai Markso sveikatą suardė. Jisai tęsė savo perdirbimą politinės ekonomijos ir "Kapitalo" užbaigimą, rinkdamas daugybę naujos medžiagos ir eilės kalbų mokydamasis (pav. rusų), tačiau "Kapitalą" baigti neleido jam liga.

Gruodžio 2 d., 1881 metų, mirė jo žmona. Kovo 14 d., 1883 metų, Marksas ramiai savo kedėj amžinai užmigo. Palaidotas jisai, kartu su savo žmona ir ištikima tarnaite, beveik šeimynos nariu, Elena Denut, Highgate kapinėse Londone.

Marksas skelbė, kad darbininkai, nuvertę buržuazijos viešpatavimą, sudaužę buržuazinę valstybę, įveda savo klasės diktatūrą, suorganizuoja savo valstybę ir varu padaro perversmą visuomenėj—nuginkluoja buržuaziją, konfiskuoja jos turtus, atima jai teises, triūškina jos bandymą išnaujo užviešpatauti ir t. t. Tą įvykino komunistai 1917 metais Rusijoj. Tą šiandien komunistai skelbia visam pasaulyje. Socialistai tatai griežtai atmeta. Jie atmeta proletariato diktatūros principą, atmeta proletarinės valstybės reikalą. Ne tik atmeta, bet padėda imperialistinei buržuazijai nuversti proletarinę valstybę Sovietų Sąjungoje ir atsteigti seną išnaudotojų tvarką, kurią jie vadina "demokratija." Vadinasi, socialistai pamina po kojų ir šitą marksizmo mokymą.

Kuris kelias teisingas? Atsakymas lengvas. Šiandien tik politinis neregys gali nematyti to, kad tik Markso nurodytas kelias yra teisingas, kad tik komunistai vykina marksizmą praktikoje. Sovietų Sąjunga ir komunistų judėjimas visam pasaulyj yra geriausias tam įrodymas. O kur tik socialistai turėjo didelės įtakos ir galios, ten jų kelias privedė prie kruvinosios fašistinės diktatūros—Italijoj Mussolinio fašistinės gaujos, Lietuvoj Smetonos budeliai, Vokietijoj ir Austrijoj hitleriniai galvariezai.

Marksizmas-Leninizmas Gyvuoja

Marksas nušvietė darbininkų klasės pasiliuosavimui kelią. Leninas, didžiausias komunistų vadas imperialistinėj gadynėj, praplėtė tą šviesą, išvystė ją toliau, pritaikė ją prie naujos gadynės, prie naujų sąlygų, apvalė marksizmą nuo sukaneveikimų ir iškraipymų per oportunistus ir revizionistus, sumobilizavo revoliucines jėgas marksizmo įvykinimui gyveniman.

Marksas mirė 50 metų atgal.

Leninas mirė devyni metai atgal.

Bet marksizmas-leninizmas gyvuoja—gyvuoja daug tvirčiau, šviečia daug skaisčiau, turi pasekėjų daug daugiau, negu laikais gyvenimo tų dviejų proletariato klasės mokytojų ir vadų.

PLYMOUTH, PA.

Mūsų mieste, kaip ir visur, labai didelė bedarbė. Kasyklos visai mažai juda, o daugumą jau veik du mėnesiai uždaryta. Kur tik nueini, darbininkai aimanuoja. Vienas kito klausia, kas bus? Bet organizuotis ir kovoti už palengvinimus vis atidėlioja. Jie mano, kad jiem kas nors kitas turi iškovoti geresnę būklę. Nekurie dar dirba dieną kitą į savaitę. O kiti be darbo stovi.

Turime susiorganizuoti į Bedarbių Tarybas ir reikalauti žmoniškos pašalpos, veltui elektros, rūbų ir kitų būtinų gyvenimui reikalų. Net ir tie, ką dirba dalį laiko, turėtų stoti į bedarbių organizacijas ir kovoti už pašalpą. Vis vien jie negali prasmaitinti iš tos algos su šeimyna.

ALDLD 97 kp. ruošia judžių vakarą. Bus rodoma judis iš Sovietų Sąjungos, kuris buvo atgabentas nelabai senai. Paveikslas perstato, kaip Rusijos darbininkai ir valstiečiai atsikratę visų išnaudotojų ir paėmę valdžią į savo rankas budavoją socializmą.

Judžio vardas "Ten Days that Shook the World," kuris bus rodomas kovo 22 d., Stravinsko svetainėje, 42 Ferry St., 7 val. vakare.

Vietos ir apielinkės lietuviai darbininkai turės progą pamatyti už labai prieinamą kainą puikų judį.

Manau, kad visi naudosis ta gera proga ir bus judį pamatyti.

Judžių Laukiantis.

PRAKALBA PRIE MARKSO KAPO

Pasakyta ant Highgate Kapinių, Londone, Kovo 17, 1883

Kovo 14 d., penkiolika minučių iki trijų, sustojo galvojęs didžiausias gyvenęs galvotojas. Jis buvo paliktas vienas vargiai dvi minutes, ir, kuomet mes sugrįžome į kambarį, radome supamojoj kedėj ramiai užmigusį—bet ant visados.

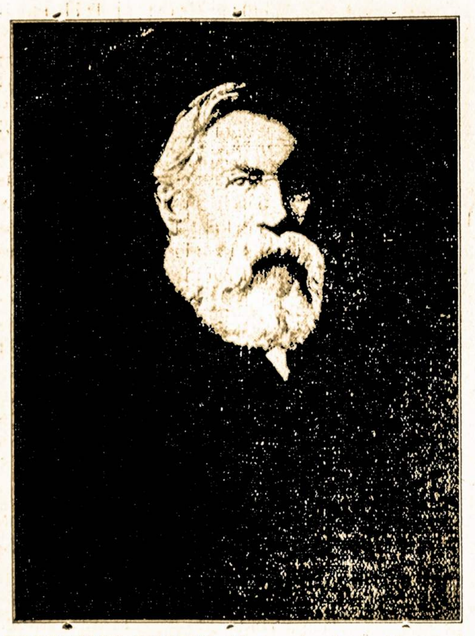

FREDERICK ENGELS, Markso bendradarbis, gimė lapkričio 20, 1820, mirė rugpjūčio 5, 1895

Mirtyje šio žmogaus apylaikė neįkainuojamą nuostolį kaip Europos ir Amerikos kovingas proletariatas, taip istorinis mokslas. Ta spraga, kurią padarė mirtis šio didžio asmens, bus jaučiama gana greitai.

Kaip Darwinas atrado evoliucijos tiesą organinėj gamtoj, taip Marksas atrado evoliucijos tiesą žmonijos istorijoj. Jis atrado tą paprastą faktą, kuris iki šiol buvo peraugusios ideologijos paslėptas, kad žmonija visų pirma turi valgyti ir gerti, turi turėti pastogę ir drapanas pirma, negu ji galės užsiimti politika, mokslu, religija, menu ir t. t., ir kad, tuo būdu, gaminimas ūmiausių materialių gyvenimo reikmenų ir iš to pareinantis ekonominio išsiplėtojimo laipsnis, pasiektas tam tikru žmonių arba tam tikram laikotarpyj, sudaro pamatą, ant kurio išsivystė tų žmonių valdžios formos, legališki supratimai, dailė ir net religinės idejos, ir tuo būdu tik toj šviesoje galima tuos daiktus išaiškinti, o ne taip, kaip būdavo aiškinama iki šioliai.

Bet tai dar ne viskas. Marksas taip pat atrado specialę tiesą, kuri nusako (valdo) šių dienų produkcijos kapitalistinę metodą ir buržuazinę visuomenę, kukurią sutvėrė šita gamybos metoda. Atradimas pridedamosios vertės staiga nušvietė tą problemą, kurią bandydami išrišti, visi pirmesni tyrinėtojai, kaip buržuaziniai ekonomistai, taip socialistiniai kritikai, klaidžiojo patamsyje.

Dviejų tokių išradimų užtektų vienam žmogui. Laimingu galėtų jaustis toks žmogus, kuris padarytų vieną tokį išradimą. Bet gi Marksas padarė savistovių išradimų kiekvienoj dirvoj, kurią tik jis pasiėmė tyrinėti, net ir matematikoj — o jis daug skirtingų dirvų tyrinėjo ir tyrinėjo pamatiniai.

Marksas buvo mokslo žmogus. Bet tai dar neparodo nė pusės to žmogaus. Marksui mokslas buvo istoriniai dinamiška, revoliucinė jėga. Nežiūrint, su kaip dideliu džiaugsmu jisai pasitikdavo kiekvieną naują išradimą, kuriame nors teoretiniam moksle, kurio praktiškas panaudojimas buvo galima tik ateityje, Marksas jausdavo visai kitokį džiaugsmą, kuomet išradimas atnešdavo ūmų revoliucinį perversmą pramonėje arba abelnam istorijos bėgyje. Pavyzdžiui, jisai artimai sekė išradimus elektros srityje ir vėlesnius atradimus Marcel Deprezo.

Mat, virš viško Marksas buvo revoliucionierius. Jo tikroji gyvenimo misija buvo tame, kad vienokiu ir kitokiu būdu prisidėti prie nuvertimo kapitalistinės visuomenės ir jos valdžios formų, kurias ta draugija pagimdė; prisidėti prie paliuosavimo šių dienų proletariato, kurį Marksas pirmiausia stengėsi išmokinti pažinti savo poziciją ir savo reikalus, tas sąlygas, kuriose jisai galėtų laimėti pasiliuosavimą. Kova buvo jo įrankis. Ir jis kovojo su didžiausiu atsidavimu, su pasiryžimu ir pasisekimu, taip, kaip tik keli galėjo taip kovot. Jo darbas pirma prie laikraščio "Rheinische Zeitung" (1842), Paryžiuje prie "Vorwaerts" (1844), Brusselyje (1847), prie 'Nene Rheinis che Zeitung' (1848-9), bendradarbiavimas New Yorko "Tribunai" (1852-61) ir, apart visos eilės kovingų brošiūrų, darbavimasis revoliuciniuose kliubuose Paryžiuj, Brusselyje ir Londone ir, pagaliaus, apvainikuojantis visus tuos darbus, suorganizavimas Tarptautinio Darbininkų Susivienijimo (Pirmojo Internacionalo)—štie tai buvo atsiekimai, kuriais Marksas galėjo tikrai didžiuotis, jeigu jisai būtų ir nieko daugiau nenuveikęs.

Pagaliaus Marksas buvo daugiausia nekenčiamas ir daugiausia šmeižiamas šio laiko žmogus. Valdžios, kaip absoliutės monarchijos, taip respublikos, deportavo jį iš savo teritorijų. Buržuazija, ar tai būtų konservatyvė, ar demokratiškiausia, ėjo į lenktynes viena su kita, versdamos ant jo šmeižtus. Visa tai jis nubraukdavo į šalį, kaip kokius vortinklius, ignoruodamas juos, atsakydamas tiktai tada, kad būtinas reikalas atsakyti jį priversdavo. O dabar jis miręs—mylimas, gerbiamas ir apverkiamas milionų revoliucinių darbininkų—nuo Sibiro kasyklų iki Californijos, visose Europos ir Amerikos dalyse. Ir aš turiu drąsos pasakyti, kad nors Marksas turėjo daugelį oponentų, tačiaus jis vargiai turėjo vieną asmenišką priešą.

Jo vardas ir jo darbai pasiliks niekados nepamiršti!

Frederick Engels.

Pamokos iš Paryžiaus Komunos

Marksizmo Pamokos apie Proletariato Diktatūrą; Mokinkimės iš Komunos Klaidų ir Garbingų Atsiekimų

Karolis Marksas ir Engelsas 1847 metais parašė "Komunistų Manifestą," kuriame jie iškėlė į viršų istorinę misiją darbininkų klasės, kaipo kapitalizmo duobkasio ir nurodė proletariato diktatūros neišvengiamumą. Kovo 18, 1871 metais, Paryžiaus proletariatas šitą Markso ir Engelso mokymą įvykino gyveniman, kuomet jie įsteigė Paryžiaus Komuną.

Paryžiaus Komuna reiškė ne vien tik valdžios formos perkeitimą. Paryžiaus Komuna reiškė nuvertimą buržuazinės valstybės, valdančiosios klasės įrankio viešpatavimui ant didžiųjų darbo masių ir palaikymui jų priespaudoje. Nežiūrint to, kad Komuna tebebuvo neišvystytoj formoj ir kad ją slėgė s m u l k i aburžuazinės demokratijos elementai, ji buvo pirmoji proletariato diktatūros forma. Marksas ir Engelsas pirmiau nuspėjo proletariato diktatūrą, bet Paryžiaus Komuna davė jiems progos aiškiau nušviesti tą politinę formą, kurioje proletariato diktatūra turi pasireikšti. Augščiausia proletariato diktatūros forma tapo atsiekta Sovietų Sąjungoje. Čionai darbininkai valdo pagelba sovietinės valdžios, kuri taip pat apima valstiečių masių atstovus.

Visi buvę Francijoj perversmai prieš Paryžiaus Komuną, nuo 1798 m., nepermainė politinės valstybės pobūdžio. Kiekviena nauja valdžia paimdavo ir panaudodavo prieš darbo mases priespaudos spėką, centralinę valdžią, biurokratiją tos valdžios aparate, armiją ir politinę policiją.

Visai Nauja Valstybė

Pirmutinis Paryžiaus Komunos išleistas dekretas (patvarkymas) parodė, jog tai yra naujo pobūdžio valstybė. Jinai įsakė paleisti pastovią armiją ir vietoj jos **apginkluoti mases.** Policijai tapo atimtos visos politinės funkcijos (pareigos) ir permainė ją į Komunai atsakomingą organą, kurį galima bile laiku perkeisti. Komunos valdžia susidėjo iš vietos atstovų, kurie buvo išrinkti visuotinu balsavimu įvairiuose Paryžiaus distriktuose ir kuriuos rinkikai galėjo atšaukti bile laiku. Visiems visuomenės tarnautojams, taip pat Komunos nariams, buvo mokamos tokios pat algos, kokias gaudavo darbininkai. Pašto administracijos viršininkai, teisėjai ir apšvietos vedėjai buvo visuotinu balsavimu išrinkti žmonės, kuriuos galima atšaukti bile kada.

Šis patvarkymas parodė, kad senoji buržuazinės valstybės mašinerija su jos biurokratija panaikinta ir kad nauja, **klasinė valstybė** su nauju aparatu tapo įsteigta. Tai buvo permaina kokybėje—klasinė permaina valstybėje. Tuo būdu Paryžiaus Komuna praktikoje išbandė kitą pamatinį Markso mokymą. Dar prieš Paryžiaus Komuną Marksas rašė, kad revoliucija turi duoti naujos klasės viešpatavimą ne pagelba senosios valstybės mašinerijos. Jis sakė, kad senoji valstybės mašinerija turi būt sudaužyta ir proletariatas turi įsteigti visai naują savo klasės viešpatavimo valstybės aparatą.

Buržuazinė Valstybė Turi Būt Sudaužyta

Įsisteigus Paryžiaus Komunai, Francijos buržuazija pasitraukė iš Paryžiaus ir savo kontr-revoliucinę valdžią įsisteigė Versaliuje. Jinai padarė pardavikišką sutartį su Prūsijos įsiveržėliais, kurioje Prūsai prižadėjo padėt Francijos buržuazijai nuversti Komuną. Kuomet Versalio valdžia bandė neleist Paryžiaus darbininkams a p s i g i n kluot, darbininkai atsakė civiliu karu.

Taigi, raudonomis raidėmis Paryžiaus Komuna sumušė šių dienų "socialistų" tą melą, būk darbininkai gali atsiekti galią ramiu būdu, be proletarinės revoliucijos ir būk jie gali pasiimti gatavą seną buržuazinę valstybę ir panaudoti ją savo reikalams. Paryžiaus Komuna parodė, kad tas negalima, kad darbininkai turi sudaužyti buržuazinę valstybę ir įsteigti savo locną proletarinę valstybę. Tatai buvo padaryta Rusijoje.

Paryžiaus Komunos įsteigimas išbudino net toliausia atsilikusius darbininkus ir davė paakstinimą visur revoliucinei socialistinei propagandai. Šitą P a r y ž i aus Komunos pamoką Leninas labai kietai pabriežė, kaipo didžiausios svarbos visų šalių darbininkams. Leninas parodė, kaip ekonominiai streikai ir politinės demonstracijos paakstina kitų vietų darbininkus siekti to paties. Tam tikrose sąlygose, vietiniai ekonominiai streikai ir vietinės politinės demonstracijos paakstina prie platesnių kovų, į kurias įsitraukia net labiausia atsilikę darbininkų masės. Jie būna ne tik įrankiu atsiekimui kasdieninių reikalavimų, bet taip pat paakstina prie įtraukimo į darbininkų klasės kovas ir judėjimą platesnių masių. Jie būna proletarinės revoliucijos retėžyje rinkė, kuri veda darbininkus arčiau prie kovos už galią. Šita Paryžiaus Komunos pamoka labai svarbi Amerikos d a r b i n inkams. Ypatingai dabar svarbu mums išvystyti ekonominius streikus ir politines demonstracijas, vaduojantis Paryžiaus Komunos pamokų supratimu, jeigu mes norime išplėsti darbininkų judėjimą prieš algų kapojimą, už pašalpą bedarbiams ir t. t.

Komuna nekovojo už siaurus tikslus. Jinai kovojo už visos dirbančiosios žmonijos laisvę, už visus pavergtuosius ir prispaustuosius. Komuna įrodė, kad tiktai darbininkų klasė veda prispaustąsias mases prie pilno pasiliuosavimo. Štai kodel Paryžiaus Komuna yra taip brangi prispaustiems Amerikos juodveidžiams ir visiems kolonijų ir pusiau-kolonijų žmonėms.

Komunos Klaidos

Paryžiaus Komunos originalis žygis buvo sujungime dviejų darbų, kuriuos turėjo įvykinti, būtent: generalis nacionalis darbas ir klasinis darbas, paliuosavimas Francijos nuo įsiveržėlių vokiečių ir socialistinis paliuosavimas darbininkų iš po kapitalizmo. Tuose darbuose padaryta eilė klaidų, kurios privedė Komuną prie pražūties. Komuna sustojo pusiaukelyje, kuomet jinai tuojaus nepaėmė į savo rankas ekonominių įstaigų. Laike civilio karo nesunaudojo prideramai ginkluotos darbininkų klasės prieš nuverstą nuo sosto kontr-revoliucinę buržuaziją. Jinai bandė moraliai pertikrinti priešų klasę, tikėdama, kad kapitalistai padės kariauti prieš prūsus. Komuna nepermat, kad Francijos buržuazija labiausia bijojo darbininkų klasės, kurios rankose buvo galia ir ją skaitė vyriausiu savo priešu, o ne svetimus įsiveržėlius. Vietoj sudrūtinti savo pozicijas Paryžiuje, tuojaus patraukiant ant Versalio, Komuna abejojo, vilkino, duodama laiko Versalio valdžiai surinkti savo spėkas, su pagelba prūsų, ir prisirengti prie kruvino Komunos nuslopinimo. Tas klaidingas Komunos iliuzijas sudrūtino dar tokie elementai, kaip Blanqui, kuris, tiesa, skelbė socializmą, bet iškepė buržuazinį obalsį, kad "mūsų šalis pavojuje," bet nematė, kad tik begailestingai sunaikinus savo klasinį priešą (savo buržuaziją), bus galima darbo masėms sumušti prūsus, kurie įsiveržė į Franciją.

Antras Komunos trūkumas buvo tame, kad jinai neturėjo išdirbus programos delei valstiečių masių. Valstiečių masės neturėjo atstovybės Komunoje. Jie nesuprato Komunos tikslų. Kadangi Komuna nepatraukė savo pusėn valstiečių, tiek buvo lengviau kontr-revoliucijos kruvinai rankai sukriušinti pačią Komuną.

Sovietų Sąjunga Išvengė Tos Klaidos

Sovietų Sąjungoje kas kita. Čia darbininkai valdo pagelba aparato — Sovietų valdžios,— kuris apima darbininkus, kareivius ir valstiečius, ir kuris tarnauja visos darbo masės reikalams. Su valstybės galia darbininkų rankoe ir turint entuziastišką ir ištikimą valstiečių paramą Sovietų valdžiai, buvo galima sumušti kontr-revoliuciją ir užtikrinti išlaikymą Sovietų galios.

Stoka darbininkų klasės revoliucinės partijos, kokia šiandien yra Sovietų Sąjungoje, būtent Komunistų Partijos, su pilna proletarine programa, labai blogai atsiliepė į Komunos darbą (Žinoma, 1871 m. Francijoj tokia proletarinė partija buvo negalimas daiktas. Proletariatas nebuvo pakankamai subrendęs, nes tų laikų pramonė tebestovėjo labai žemai).

Smulkiosios Buržuazijos Įtaka

Įvairūs praktiški Komunos žygiai parodė, kad tuojautinis jos darbas nebuvo pilna socialistinė revoliucija. Leninas nurodo, kad "Komuna bandė pravesti tai, ką mes dabar vadiname 'minimum socializmo programa'." Paryžiaus Komunos narių dauguma susidėjo iš smulkiosios buržuazijos atstovų, ir tas darė didelę įtaką į visus jos darbus. Tik mažuma atstovavo darbininkus. Bet ir iš tų tiktai keletas priklausė prie Pirmojo Internacionalo. Savo brošiūroje apie Paryžiaus Komuną Leninas rašė:

"Taigi, negali būti jokios abejonės, kad Komuną vadindamas proletariato diktatūra, Engelsas turėjo mintyje tiktai dalyvavimą ir, kas svarbiausia, **ideologinį vadovaujamą dalyvavimą,** proletariato atstovų revoliucinėj Paryžiaus valdžioje."

Pirmutinis Komunos įsakymas, apie kurį kalbėjome pradžioje šio straipsnio, be abejonės, buvo padarytas proletariato atstovų įtakoje.

Pirmasai Internacionalas palaikė Paryžiaus Komuną ir rūpinosi jos vienybe su tuo tikslu, kad paaštrinti kovą prieš Versailio valdžią. Internacionalo P i l d o m oji Taryba, vadovaujama Markso, užgyrė savo Paryžiaus Sekcijos (Federacijos) taktiką linkui Komunos. Tarybos pareiškime skaitome: "Kur tiktai ir kokioj tik formoj bei kokiose tik sąlygose klasių kova esti vedama, naturalis dalykas mūsų Susivienijimo nariams stovėti pirmosiose eilėse."

Tos pamokos, kurias Paryžiaus Komuna suteikia iš savo klaidų ir iš savo atsiekimų, yra didžiausios svarbos darbininkams visų šalių. Marksas šitaip išsireiškė apie Paryžiaus Komuną:

"Paryžiaus darbininkai su savo Komuna visuomet bus minimi kaipo garbingi pionieriai naujos visuomenės. Komunos kankiniai yra įdėti į tą didelę darbininkų klasės širdį. Istorija jau prikalė prie gėdos stulpo jos sunaikintojus, nuo kurio jų nepaliuosuos nė visos jų kunigų maldos."

M. Undžienė.

SKAITYK LAISVE IR KITIEMS UŽRAŠYK

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. DETROIT M.ICH.

AR JAU SKAITĖTE NAUJĄ LDSA KNYGĄ

MOTERS KOVOTOJOS DEL KOMUNIZMO

Jei neskaitėt, laikas įsigyti ir sužinoti apie moterų atliktus darbus revoliuciniame darbininkų judėjime.

Joj aprašomos Paryžiaus komunarės ir jų karžygiška kova. Čia rasite žinių apie pasauliniai garsias darbininkių vadoves ir jų darbus del proletarinės revoliucijos, kuomet revoliucija dar tebebuvo tolimos ateities klausimas. Čion sužinosite kaip Rusijos darbininkės ir valstietės rengė revoliuciją, apeidamos caro žandarų ir šnipų sargybą; kaip jos dalyvavo pilietiniame kare ir kiek jos dabar prisideda prie socialistinės statybos.

Knygoje yra keletas davinių iš Lietuvos darbininkių kovos prieš fašizmą; taip pat yra raštų apie Amerikos darbininkes kovotojas.

Knygos kaina 25 centai. Platintojams imant nemažiau 5 kopijų duodame 25% nuolaidą.

Visa kita mūsų literatūra vajaus laiku parsiduoda už labai nupigintą kainą ir platintojams duodame 50% nuolaidą. Reikalaukit katalogo.

Užsakymus siųskite sekamu antrašu:

L. D. S. A.

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

J. STRAUJAN Vertė VALSTIEČIO SŪNUS

GIRIŲ BROLIAI

(Pabaiga)

Užpuolimui pasirinko pietų laiką. Tuom metu visi sargai ir stražninkai eidavo valgyti. Baronas pietus valgydavo apie antrą valandą, o nuo vienuoliktos dirbdavo savo raštinėje. Šiuom metu, kada jis buvo raštinėje, ir turėjo būti padarytas ant jo užpuolimas.

Nusprendė, kad Kodolas ir kalvis nueis į dvarą, kaipo dieniniai samdiniai, ieškanti prie girių kirtimo darbo. Auzanas ir Gaigalas, kaipo geresni šauliai, turėjo sugulti už medžių krūvos, kuri buvo prieš mūrinį namą ir apšaudyti jame esančius stražninkus—neleisti jiems iš ten išeiti. Kiti du—Andrius ir Okun, prisiartins prie barono kontoros nuo prūdo pusės ir dabos, kad baronas per langą nepabėgtų į parką arba kad kas iš samdinių negalėtų ateiti jam į pagelbą. Nors, tiesa, samdinių pagelbos nebuvo galima laukti: iš vienos pusės, jie prisibijodavo girių brolių, o iš antros—prijausdavo jiems, ir todel nebuvo pavojaus iš jų pusės užpuolimo.

Pabėgėliai apleido girią ir išėjo į lauką kaip tik tuom metu, kada dvare suskambino varpas: samdinius šaukė pietų valgyti. Priėjo prie dvaro pro parką, aplenkė parką ir įėjo į dvarą, nesutikdami nieko.

—Blogai pasitinka svečius baronas,—nusijuokė kalvis.

—Nieko, nieko, juk mes jam neparašėme, kad ateisime ir neprašėme pasitikti su karieta,—atsakė Gaigalas.

—Nelaukti svečiai visada geriausi,—pajuokavo Andrius.

—Gana kalbų, žiūrėkite gerai!—tvirtai pastebėjo draugams Kodolas, ir abu su kalviu nuėjo linkui dviejų augštų mūrinio namo, kur buvo barono raštinė ir kambarys užmušto jo perdėtinio, ten nuolatos nakvodavo ir patsai baronas.

Paskui Kodolą ir kalvį ėjo ir Andrius su Okun. Gaigalas ir Auzanas jau užėmė savo vietas už malkų krūvos.

Prieangyje visi apžiūrėjo revolveriu: viskas buvo tvarkoje.

Kodolas pastuksėjo į tvirtas ir gražias barono duris. Buvo girdėtis, kaip už durų kas tai atsistojo ir atitraukė kedę.

—Kas ten?—pasigirdo tvirtas balsas.

Kodolas antru kartu pastuksėjo.

—Ko reikia?—garsiau ir piktai atsiliepė baronas. Tuom laiku iš kiemo pasigirdo šūviai. Prisiėjo skubėti.

—Laužkite duris!—patvarkė Kodolas ir užleido pirmenybę kalviui.

Durys atsidarė, sudavus galinga petimi. Pro pat kalvio ausį praūžė kulkos—viena, antra... Kaip įdūkusi žvėris, puolėsi kalvis ant savo priešo, nulenkęs galvą. Kodolas sustojo ant slenksčio. Priešingoje pusėje, prie rašomojo stalo, stovėjo baronas. Trumpam laikui susitiko dvi poros akių, degančių didele neapykanta. Iššovė veik vienu kartu abu. Baronas susvyravo, nuleido ranką su revolveriu, o antra nusitvėrė už gražiai nudažyto stalo. Pabalusios lūpos drebėjo. Kalvis išleido į priešą vieną po kitai penkias kulkas. Kaip pakirstas medis, povaliai nuvirto augštas, tvirtas Danas...

Kodolas, išbalęs ir prakaituotas, minutę laiko žiūrėjo į perkreiptą barono veidą, į piktai žiūrinčias, jau pusiau negyvas jo akis. Kraujo klanas didėjo ant tamsiai nudažytų grindų.

Kalvis apžiūrėjo didelį rašomąjį stalą.—Gero darbo,—pastebėjo jis. Į raštinę įkišo galvą Andrius:

—Na, ką? Baigtas?—greitai jis užklausė ir, pamatęs ant grindų išsitiesusį baroną, pralinksmėjo.

—Gerai. Reiškia, einame!—atsisukęs linkui durų, šūktelėjo Okuniui:—Baigta!

Kodolas pasilenkė ir pakėlė iš kraujo klano juodą ir gražų barono brauninga, nušluostė jį žaliu audeklu nuo rašomojo stalo ir įsidėjo į kišenių. Visi trys išėjo.

Gaigalas ir Auzaras ramiai stovėjo už krūvos malkų. Prie plytinio namo, kuriame gyveno stražninkai, gulėjo du lavonai. Kiti užsidarė ir tiek nusigando, kad ir šaudyti nustojo. Kaip kur pro langus matėsi nusigandusių moterų ir vaikų atsargūs veidai. Kur tai toliaus lojo šunes ir barškėjo jų retėžiai. Nuo barono namo visi keturi nuėjo linkui arklių tvarto, kur buvo jo gražūs arkliai ir vežimai, ten surado ir vežėją.

—Kinkyk arklius!—prisakė vežėjui Kodolas.

Vežėjas tupinėjo ant vietos kažin ką bumbėdamas.

—Kinkykč arklius, jeigu sako!—suriko kalvis ir pagrūmojo revolveriu.

Vežėjas, drebėdamas, griebėsi darbo. Pakinkė į uždarą karietą keturis geriausius barono arklius. Kalvis atsisėdo į vežėjo vietą, kiti visi penki sulindo į karietą. Visi iššovė į orą—ir greitai nuvažiavo.

Važiavo apie penkioliką verstų, sustojo, iškinkė arklius ir paleido.

—Lai laisvais pabūna, ne amžinai ir jiems uždarytiems būti,—nusijuokė Auzanas.

Karietą nuvertė nuo kelio į griovį, kad nekliudytų pravažiuojantiems, o patys dingo girios tankumon.

* * *

Auzanas ir Gaigalas nenorėjo apleisti girias. Negelbėjo įtikinimai Kodolo ir nurodymai į partijos valią ir patvarkymą.

—Aš—žmogus nemokytas ir tavo partijų nesuprantu,—kalbėjo Auzanas.—Bet žinau, kad ten—jis parodė kur tai toli ranka, ten dar yra labai daug niekšų...

Jis nuleido akis ir nenorėjo daugiau kalbėti. Ugnies liepsna apšvietė apaugusį jo veidą ir tvirtą kūną: tartum kruvinoji aušra apsikabino girios brolį.

—Kaip gi aš gyvensiu be girios?—kalbėjo ir Gaigalas,—girioje gimiau, girioje užaugau ir girioje gyvenau. O taipgi žmona ir vaikai yra netoli: kitur juos negalima su savimi vilkti, o čia jie vis gi yra netoli... Sakote—žiema artinasi. Na, tai kas. Jau mums ne kartą prisiėjo šaltis kentėti. Esu tvirtas žmogus—pakenčėsiu.

Gaigalas atsigulė po aržuolu, nuo kurio krito geltonos gilės ir lapai, patraukė į galingą krūtinę orą ir pridėjo:

—Gerai!

* * *

Pirmieji girią apleido, išvažiuodami, kalvis ir Okun. Paskui Kodolas ir Andrius. Tamsią naktį pastaruosius palydėjo Auzanas ir Gaigalas prie nedidelės gelžkelio stoties, kuri buvo netoli girios.

—Na, dabar jūs jau daugiau nesate girių broliai,—juokaudamas pastebėjo Gaigalas, kada išėjo iš girios ir bùvo tik apie verstas nuo gelžkelio stoties.

—Bet vis gi mes esame broliais,—nuoširdžiai tarė Kodolas.

—Taip, broliai,—pridėjo užsimąstęs Auzanas.

Apsikabino, Tvirtai visi pasibučiavo.

—Iki pasimatymo, iki pasimatymo,—drebančiu balsu tarė Andrius.

—Ne, pasimatyti, veikiausiai, jau neteks,—negarsiai kalbėjo Auzanas.

—Viso gero, gero pasisekimo!

Jų balsuose girdėjosi verksmo gaidos. Kodolas ir Andrius apsisuko linkui gelžkelio stoties. Gaigalas ir Auzanas dingo girios tankumoje.

—Atsimink, kad dabar tavo vardas jau ne Andrius Karklas, o Martynas Varpa,—priminė Andriui Kodolas.

—O kaip gi, žinau—Martynas Varpa,... Varpa.

Priešakyje matėsi gelžkelio stoties ugnys. Pabėgėliai sustojo. Tolumoje, kaip tamsi siena stovėjo nakties tamsumoje giria. Negarsus šlamėjimas plaukė nuo jos: miškas siuntė jiems paskutinį palinkėjimą.

BINGHAMTON, N. Y.

Mūsų mieste vienas karčiamninkas paskleidė lapelius, kuriuose rašė, kad kalbėsiąs "baisūnas," kovo 6 dieną. "baipeiyje garsino, kad tas "baisūnas" esąs "Laisvės" ir "Vilnies" prakeiktas. Mat, pas menševikus ir šiais laikais yra stebūklų. Pas juos dar yra prakeiktųjų.

Menševiką Butkų binghamtoniečiai pažįsta, bet iki šiol nežinojo, kad jis yra baidyklė. Jis pats tuos lapelius redagavo ir tas ponas pasisakė, kad yra menševikiška baidyklė.

Pirmadienį, traukiu į Lietuvių Tautišką namą. Žmonių buvo nedaug, tačiaus karčiamninkai labai gerai buvo atstovaujami. Suprantama, vakaro pirmininkas irgi smuklininkas. Kadangi tą vakarą buvo viršutinėj svetainėje LDS 9 kuopos mitingas, tai susirinkimui pasibaigus jie atėjo į prakalbas ir kiek pasidaugino publikos.

Tas "baisūniškas" menšivikas baidykliškai nukalbėjo. Jis po pirmai savo kalbai padarė rinkliavą, o paskui šoko niekinti Komunistų Internacionalą, Amerikos Komunistų Partiją ir revoliucines unijas. Žmogelis pasakojo apsiputojęs, kad būk kada Amerikos Darbo Federacija paskelbia streikus, tai raudonieji skebauja. Taip buvę Patersone, Wilkes Barre ir Illinois valstijos mainierių streikuose.

Bandė girtis didele pruseikinių stiprybe, bet susigrįžęs ėmė verkti, kad du dienraščiai ir aštuoniolika kalbėtojų baigią ištaškyti menševikų vaiską.

Nusiskundė žmogelis, kad nekuriuos, ką išvedė prieš Komunistų Partiją, dabar jie visą savo išmintį semia iš kortų kalados. Čionai jis nepadarė klaidos, o pasakė tik dalį tos žalos, kokią prūseikiniai padarė.

Buvo pastatyta keletas klausimų, bet Butkus juos ištempė ant menševikiško kurpalio. Pagaliaus ir Wilkes Barrės Vilkelis ėmė sakyti prakalbą, ir įrodinėti, kad Butkus neteisingai aiškinęs tenykštį streiką, kuris buvo praeitą pavasarį.

Pruseikinių suklaidinti ne visi suprato kame čia dalykas. Mat, Vilkelis norėjo pasirodyti išmintingesnis už "baisūną." Tai ir supainiojo vietinius sklokininkus, kurie ėmė šaukti "uždarykit susirinkimą." Buvo gardaus juoko iš tų menševikiškų komedijantų.

Mažutis.

WORCESTER, MASS.

Kovo 5 d., įvyko susirinkimas L.S. ir D.B.D. Mūsų draugija gerai gyvuoja. Šiame susirinkime įsirašė dvi naujos narės, I. Macionienė ir D. Jeskienė. Žiburėlio komitetas prašė, kad ruošiama vakarienė ir pakvietė visus pasidarbuoti, kad turėti daug svečių bankiete, kuris įvyks kovo 19 d., 7 val. vakare, 29 Endicott St. Įžanga tik 25 centai.

Iš Priešfašistinio Komiteto veikimo buvo raportuota, kad buvo parengimas sukėlimui finansų, bet dar nėra pilno raporto, kiek pelno padaryta. Balandžio mėnesyj yra rengiama žuvininkų balius, Olympia darže.

Buvo pakelta keletas svarbių dienos klausimų. Tarp jų, imperialistinio karo pavojaus klausimas. Priimta protesto rezoliucija prieš imperialistinį karą ir pasiųsta į Washingtoną.

Buvo raportuota apie Olympia daržo namo taisymą. Penkiolika draugų dirbo prie namo. Jų tarpe draugai Dubickas ir Ruseckas. Abu draugai aukavo savo darbą. Ilskis aukavo savo automobilių reikalingai medžiagai atsivežti. Visiems draugams dirbusiems prie namo taisymo tariame širdingai ačiu.

Nekurie nariai rūgoja, kad reikėjo mokėti už draugijos metinį balių po 50 centų. Draugai turėtų žinoti, kad vieną kartą į metus užsimokėti už savo draugijos tikietą, nėra per daug.

Sekamas draugijos susirinkimas bus balandžio 4 d., 8 val. vakare.

L.S. ir D.B.D. Korespond.

Geneva. — Dar labiau įsitempė santikiai tarpe Francijos ir Italijos. Jų tarpe susirėmimas vis artinasi.

Paryžius. — Buvęs New Yorko majoras Walker smagiai praleidžia laiką su aktorka B. Compton. Tuom kartu Floridoje jo pati reikalauja divorso. Dar vienas "Jimio" šposas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WORCESTER, MASS.

Ketvirtadienį, kovo (March) 16-tą d.,1933 m., 7:30 val.vakare, Lietuvių svetainėj, 29 Endicott St. įvyks diskusijos bendro fronto klausimu. Ekonominis krizis ir bedarbė, bankų uždarinėjimas didina alkį ir skurdą, stumia darbininkų klasės ir taip jau mizerną gyvenimą į dar didesnį pavojų. Šiose diskusijose svarbiausias klausimas bus kaip gelbėtis nuo bado ir ar yra reikalas skirtingų politinių bei religinių pažiūrų darbininkam sudaryti bendrą galingą frontą kovai prieš alkį. Šiose diskusijose laisvai galės išsireikšti savo mintis visų sriovių ir įsitikinimų darbininkai.

(61-62)

Šeštadienį, kovo (March) 18-tą d. šioj pačioj svetainėj, 7:30 val. vakare įvyks Jigsaw Puzzle Party Daily Workerio naudai. Šios rušies parengimas, bus dar pirmu kart Lietuvių tarpe. Bus užkandžių, muzikos ir dainų. Kviečiame skaitlingai dalyvauti, praleisti linksmai laiką ir paremti Daily Worker, kuriam parama labai reikalinga; įžanga 20 centų.

(61-62)

KENTUCKY BURLEY TABAKAS

"Nuo Augintojaus Tiesiai Jums"

Senosios Kentucky Burley Tabakas yra smetona gražiausių augmenų, kokius Kentucky's derlinga žemė gali išduoti—prinokęs, sultingi lapai—švelnus ir minkštas—su nepaprastu senu skoniu ir kvepėjimu, kokį tik sendinimas tegali suteikti. Mes manome, kad jūs dar nesate savo gyvenime ragavę ar rūkę geresnio skonio, labjau patenkinančio tabako.

SPECIALIS PASIŪLYMAS

PĖNKI SVARAI RŪKOMO TABAKO $1

Sultingas, Prinokęs Senoviškas Lapas

Mūsų senosios Kentucky'ės Burley yra nedaugiau panašus į išdirbtą tabaką, kaip kad diena yra panaši į naktį—liuosas nuo chemikalų ir nuo visokių kitokių priemaišų, kuriais paslepiama netobulumai; atimama naturalus skonis ir silpnina sveikatą.

Mes naudojame tą pačią metodą, kokią naudojo mūsų senučiai prirengimui tabako jiems patiems naudojimuisi—kiekviena aštrumo žymė pasilieka jame—nieko nėra liežuvį deginančio ar svilinančio skonio. Tūkstančiai tabako mėgėjų po visą pasaulį prisiegauja, jog nepavaduojamas jo rūkymas ir čiulpimui gerumas.

MAŽINKITE SAVO TABAKO LĖŠAS { 1 Mes parduodame 2 tiesiai nuo

augintojaus, tas apriboja 18c. ant svaro įeigų ir visokių išdirbimų ir tarpininkų pelnus; tuomi sutaupome jums 50 nuoš. ar daugiau. Nėra pagražintų pakiukų, nėra dekoracijų, vien tik kokybė ir daug jo.

PINIGŲ TAUPYMO KAINOS

RŪKOMOJO AR ČIULPIAMOJO 5 SVAR. Už $1.00

Prisiųskite mums vieną doleri ir mes greit prisiųsime jums penkių svarų paki. Grąžiname pinigus, jei jūs nepasitenkinsite.

Penki svarai Old Kentucky Burley sudaro 40 pakiukų rūkamojo tabako arba 50 plytukių čiulpiamojo.

25c Prisiųskite 25 centus sidabru del išbandymo vieno svaro pakiuko—švelnaus ar stiprausa.—Išbandymas pakiuko įtikins jumis.

INDEPENDENT TOBACCO GROWERS ASSOCIATION

McClure Bldg. Frankfort, Ky.

PHILADELPHIA, PA.

Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas rengia mas-mitingą paminėjimui Paryžiaus Komunos, kovo 17, 8 val. vakare. Broadway Arena-Broad & Christian Str. Kalbės drg. James W. Fordas ir kiti kalbėtojai. Gera programa.

Šis paminėjimas nėra vien tik paminėjimu, bet kova už paliuosavimą Tom Mooney, Scottsboro ir kių politinių kalinių. Todel yra pareiga kiekvieno susipratusio darbininko paremti T.D.A. vedamas kovas.

Įžanga bedarbiam 10 centų; dirbantiems 20 centų.

(61-62)

ALDLD 23-čios Kuopos Susirinkimas

ALDLD 23-čios kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 16 d., 7:30 val. vakare, pas P. Olek, 1517 Charlotte St., Bronx, apt. 4E. Visi nariai stengkitės šiame susirinkime būti.

Iš down-town reikia važiuoti subway, su užrašu Bronx Park East 180th St., arba White Plains Rd., ir išlipti ant Freeman St.

Valdyba.

(61-62)

PATERSON, N. J.

Bendro Fronto Diskusijos

Rengia Am. Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 84 kp. nedėlioj, 19 d. kovo (March), 1933; svetainėj, 62 Lafayette St. Paterson, N. J. Pradžia 2 val. po pietų; įžanga visiems veltui. Šiose diskusijose laisvai galės išsireikšti visų partijų, visų sriovių, visokių įsitikinimų darbininkai ir darbininkės, kaip reikia kovoti prieš alkį, kaip išgauti tuojautinę pašalpą ir apdraudą bedarbiam; kaip sulaikyti mėtimą iš stubų bedarbių, atėmimą namų už paskolas; uždarymą gazo ir elektros; taipgi bus apkalbama ką turi daryti smulkieji depozitoriai, kurių sunkiai uždirbti pinigai sulaikyti bankuose ir gręsia nuošimčio nustojimo. Mes visų sriovių darbininkai turime sudaryti galingą bendrą frontą, kad išlaikyti savo gyvybę, kurią nori praryt baisiausias smakas bedarbė. Sėdėdami stubose tų klausimų neišrišime. Nelaukime susimylėjimo iš kapitalistų jo nėra ir nebus. Tai del šių klausimų ir yra rengiamos diskusijos. Užkviečia Komisija.

(61-63)

MONTREAL, CANADA

Susirinkimas ir Diskusijos

Naujai susitvėrus rytinėj Montrealo daly ALDLD kuopa š. m. kovo mėn. 19 d., 2 val. p. p. šaukia susirinkimą ir ruošia diskusijas bedarbės klausimu, po antrašu 2347 Frontenac Str.

Kviečiame kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Kuopos Valdyba.

(61-62)

BAYONNE, N. J.

Labai svarbios prakalbos. Rengia LDSA 45 kuopa paminėjimui tarptautinės Darbininkių Dienos kovo aštuntos. Prakalbos įvyks 15 dieną kovo, LAU Kliubo svetainėje, 197 Ave. E, kampas E. 19th St., 7:30 val. vakare. Kalbės geri kalbėtojai: E. N. Jeskevičiutė ir jaunuolė Bertha Fulton. Visus ir visas prašome skaitlingai ateiti.

Komisija.

(60-62)

PHILADELPHIA, PA.

Karolio Markso mirties paminėjimo yra rengiamos didelės prakalbos, 14 d. kovo, K. P. 3-čio distrikto, Workers School, Labor Lyceum svetainėj, 2914 North Second St. Prakalbos prasidės 8 val. vakare.

(60-61)

Paryžiaus Komunos paminėjimas įvyks penktadienį, 17 d. kovo, Garrick Hall, 507 S. 8th St. Prasidės 8 val. vakare. Bus geri kalbėtojai ir labai rūpestingai prirengta John Reed Kliubo programa. Bukime visi.

(60-62)

Svarbus Bedarbių Tarybos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 16 d. kovo, 1011 Fairmount Ave., prasidės 8 val. vakare. Bus raportai delegatų, tik ką sugrįžusių iš Harrisburg, Pa., po įteikimo bedarbių reikalavimą gubernatoriui Pinchot.

(60-62)

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių Darbininkų Pašalpinės Draugijos mėnesinis susirinkimas atsibus trečiadienio vakare, 15 d. kovo, Liet. Darb. svetainėje, 920 E. 79th St. Visi pariai privalo dalyvaut šiame susirinkime. Bus labai svarbus pranešimas apie narių stovį, kas liečia įstojimo blankas. Jeigu nariai nekreips domės į šį pranešimą ir, neatsilankys įsusirinkimą, tuomi darys skriaudą patys sau, ištikus nelaimei. Šiame susirinkime reikės padaryti tarimas, kuris būtų ant naudos nariams, o ne palikti viską betvarkėj, kaip iki šiol kad buvo.

Sekr. A. P. Baltrušaitis.

(60-62)

LINDEN, N. J.

LDSA 129 kuopos susirinkimas turėjo įvykti 7 d. šio mėn. Bet del tulų priežasčių nejvyko, tai dabar susirinkimas įvyks 14 d. kovo, antradienio vakare, svetainėje 203 16th St. Draugės, malonėkite visos susirinkti laiku, nes daug turime svarbių dalykų apkalbėti. Taipgi atsiveskite ir naujų narių.

Sekr. Atučiutė.

(60-61)

SUBSCRIBE NOW FOR THE

Woman's paper to be in new, magazine form

THE WORKING WOMAN

50 E. 13th St. New York, N. Y.

First issue to be ready for Int'l Women's Day March 8

ENCLOSED FIND 50 cents for one year's suscription
30 cents for six month's subription

to the WORKING WOMAN

Name .....

Address .....

City ..... State .....

Bundle order rate 4 cents per copy

PER "LAISVĘ" GALITE ĮSIGYTI REMINGTON TYPEWRITERS

"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vėliausio išdirbimo, su naujais patobulinimais

TYPEWRITERIUS—RAŠOMAS MAŠINĖLES

Portable mašina, tik šį rudenį patobulinta su naujais parankumais prietaisais dabar galima ją įsigyti per "Laisvę."

KAINA $60.00

Didelė Nuolaida "Laisvės" Skaitytojams

Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniškas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "keyboards" ir tas gadina darbo sistemą. Įpratus vienaip, vėliau sunku persilaužti kitais, ant naujos sistemos "keyboardo."

RAŠYKITE: "LAISVĖ"

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

DARBININKŲ KOVOS KLAIPĖDOJE

Fašistinės valdžios viešpatavimas Klaipėdoj sudarė darbininkams nepakenčiamas gyvenimo sąlygas. Darbo užmokesnis mažiňamas, bedarbė didėja, pragyvenimas darbininkams brangus, bedarbiams pašalpų beveik nėra, neišmoką už butus darbininkai ir bedarbiai metami į gatvę ir tt.

Tokiai vargingai padėčiai esant Klaipėdos darbininkai vis daugiau ir daugiau pradeda įsitraukti į kovą.

Štai gruodžio 4 dieną Klaipėdoj įvyko didelis darbininkų protesto mitingas, kuriame, kaip socialfašistinė spauda rašo, dalyvavo apie 5,000 darbininkų, protestavusių prieš visus naudotojų puolimus, dalinai prieš direktorijos naują bedarbių "draudimo" įstatymą, kuris faktinai beveik visiems bedarbiams neduoda jokios pašalpos ir įveda priverstiną darbą, kurį bedarbiai turės atlikti neapmokamai, jei jie naudosis pašalpa. Kaip matyt iš mitingo aprašymo, pas darbininkus buvo pasiryžimas kovoti ir paskelbti visuotiną streiką. Bet, kaip ir galima buvo laukti, socialdemokratai tą pasiryžimą kovoti rūpinosi nukreipti į švelnesnes vėžias. Kad esant tam pasiryžimui kovot tuojaus statyt savo reikalavimus ir juos remt kova ir net visuotinu streiku, socialfašistai patarė siųst protestus fašistinei direktorijai, dar grąsinant protestais ir tik vėliau streiku. Per tą laiką socialfašistai tikisi nuramintį darbininkus, arba bent sušaldyt jų kovos nusistatymą, streiko kovos pradžios užtęsimą, tai socialfašistams reikalinga, kad naudotojai ir fašistų valdžia geriau prisiruoštų prie to streiko. Socialfašistai skambiomis frazėmis sulaiko darbininkus ir fašistams duoda galimybę geriau apsirūpinti darbininkų kovos atrėmimui.

Klaipėdos darbininkai gali atremti ir fašistų direktorijos ir naudotojų puolimus organizuodamies kovai, paskelbdami streiką, kurį vadovautų ne socialfašistų parsidavę buržuazijai vadai, o patys darbininkai per savo išrinktą streiko komitetą, į kurį būtų išrinkti revoliuciniai darbininkai, tikrai norintieji darbininkų kovos laimėjimo. Ne reformistinių profsąjungų biurokratai turi vadovauti kovai, o darbininkų išrinkti streiko komitetai. Vietos komunistų pareiga energingiau dirbti ir nurodyti tikrą socialfašistų pardavikiškumą, mokyt darbininkus ir vadovauti tai kovai.

"Balsas."

Iš Bendro Fronto N. J. Valstijos Konferencijos

NEWARK, N. J.—Kovo 5 dieną, 11 val. ryto vietinių bedarbių tarybų pirmininkas d. Wesley atidarė Bendro Fronto New Jersey valstijos konferenciją. Po įvairių formalumų išrinkta mandatų, rezoliucijų ir organizacinė komisija. Konferencijos pirmininku išrinktas d. Gillmore, iš Atlantic City, sekretorium dd. Smith negras ir Railey, abu vietiniai. Priėmus dienotvarkį sekė vietinių bedarbių tarybų pirmininko raportas, kuris plačiai nurodė bedarbių tarybų veikimą, jų kovas už pašalpą ir prieš policijos persekiojimą.

Raportas vienbalsiai priimtas. Konferencija nustatė, kad kiekvienas delegatas kalbėtų 5 minutes. Delegatų raportai tęsėsi 5 valandas, kurie nupasakojo, kaip pas juos veikiama, ką laimėjo ir ko dar siekiama laimėti. Iš delegatų raportų pasirodė, kad visoj New Jersey valstijoj ponai kapitalistai nusistatę daugiau neduoti pašalpos, kaip po vieną dolerį pavieniui ir 3 dol. šeimynai. Bet ir už tą ubagišką almužną turi žmogus atidirbti dieną arba dvi už dyką. Vadinasi, grąžinama senovės baudžiava.

Po delegatų raportų sekė mandatų komisijos pranešimas. Pasirodė, kad šioje konferencijoje dalyvauja 217 delegatų, atstovaudami virš 10,000 narių iš įvairių miestų ir miestelių New Jersey valstijos. Pagal mandatus, turėjo dalyvauti arti 300 delegatų, bet apie 60 nepribuvo. Šioje konferencijoje labai gerai pasirodė Newarko darbininkiškos draugijos, net 6-šios atsiuntė 12 atstovų, septinta pašalpinė-Palangos Juzės dr-ja 3 atstovus, tai labai pagirtinas darbas. Atstovus turėjo ir Elizabetho organizacijos, rodos 4-ris. Hillside 2 ir Harrison 2. O kur šimtai kitų mūsų draugijų iš tolimesnių apielinkių? Labiai peiktinas apsileidimas. Sąstatas atstovų buvo tokis: 14 Amerikos Darbo Federacijos lokalų atstovauja—4,600 narių; 12 Industrinių unijų lokalų, atstovauja 3,700 narių; 7 dailės vienetai 275 nariai. Viso atstovauta 103 organizacijos su apie 16,000 narių. Tai didelis skaičius, kurio nei patys šios konferencijos šaukėjai nesitikėjo. Pati konferencija ėjo labai gyvai, entuziastiškai, tikroj darbininkiškoj dvasioj.

Po delegacijos raportų, priimta visa eilė rezoliucijų, kaip tai: Paliuosavimas Tam Mooney; paliuosavimas 9 negrų Scottsboro Jaunuolių; užuojauta South River, N. J., streikieriam ir pasmerkimas bosų teroro prieš streikierius; pasmerkimas Vokietijos fašizmo ir užgyrimas Komunistų Partijos; pripažinimas Sovietų Sąjungos; pasmerkimas Amerikos imperialistų valdžios už siuntimą ginklų Japonijai ir užuojauta Chinijos Sovietų karžygiškumui. Taip pat priimta rezoliucija farmerių klausimu, prieš pardavimą farmų už taksas ir morgičius ir rezoliucija, reikalaujanti bedarbiams apdraudos bosų ir valdžios kaštais. Šita konferencija turi labai didelės reikšmės darbininkiškam judėjime. Aš manau, kad panašios konferencijos turėtų būt šaukiamos ir tarp lietuviškų draugijų.

Sietyno Choro Atstovas.

Bedarbių Judėjimas Auga

TORONTO, Ont.—Ilgą laiką Toronto bedarbių judėjimas buvo beveik užgniaužtas žiauraus policijos teroro. Daugelis darbininkų manė, kad Toronte jokiu būdu nebus galima suorganizuoti bedarbius del policijos persekiojimo. Bedarbių demonstracijos veik visuomet nepavykdavo. Visuomet būdavo sumobilizuoti didžiausi pulkai policijos ir neprileisdavo prie "City Hall", išstatyti bedarbių reikalavimus.

Mėnuo laiko atgal Toronto kovingi darbininkai pasirįžo, žūt būt, organizuoti bedarbių konsulus. Pradžioje policija padarė keletą atakų ant bedarbių susirinkimų ir buvo suareštuoti keli desėtkai draugų. Nežiūrint policijos brutalaus puolimo, pavyko suorganizuoti keli bedarbių konsulai.

Vasario 27 dieną pirmu kartu Toronto bedarbiai susirinko ant Tecumset Str. ginti nuo išmetimo į gatvę vieną bedarbio šeimyną. Prisirinko pilnutėlė stuba bedarbių ir susispietė didelis būrys lauke. Jie laukė atvažiuojant bailifo. Tuojaus pribuvo ir bailif, bet pamatė, kad bedarbio stuba užbarikaduota. Ant langų stovi užrašai: "God bless our happy home", "danger for police" ir kitoki obalsiai. Bailif neišdrįso eiti į vidų, bet atsiuntė policijos būrį, kad išvaikytų bedarbius. Policija atvykus pastumdė keletą valandų esančius ant gatvės ir pamačius, kad bedarbiuų sunkiau yra iškrapštyi iš namų, negu nuo City Hall vaikyti, policija atsitraukė.

Tuomet bedarbių delegatai važiavo į miesto valdybą reikalauti suteikti bedarbiui butą. Iš pradžių miesto ponai delegatus išvijo, bet bedarbiai neatsitraukė nuo metamos šeimynos per 4 dienas ir ketvirtoje dienoje miesto valdžia bedarbiui suteikė kitą butą, nes pamatė, kad prievarta bedarbio neišmes.

Laike bedarbių pikietavimo labai gerai išsigarsino bedarbių konsulai. Keli šimtai bedarbių įstojo į konsulus. Daugeliui bedarbių atidarė akis, kad tiktai per kovą galima laimėti, tad ir stoja į bedarbių konsulus visų tautų darbininkai. Šiomis dienomis jau pasireiškia bedarbių judėjimas visuose darbininkų apgyventuose kvartaluose.

Bedarbių judėjime labai gerai pasižymi ir tie bedarbiai, kurie buvo sumulkinti kunigų, kad "dievas" viską duos, nereikia priešintis prieš valdžią. Dabar jie mato, kad tiktai per kovą galima laimėti ir aktyviai dalyvauja tverdami konsulus. Labai pagirtinas jų darbas, kad jie supranta vienybės reikalingumą ir dedasi prie kovojančių savo draugų. Mes juos įvertinam kaipo brangią darbininkų klasės pasipriešinimo jėgą. Tikimės, kad jie padės mums suverbuoti likusius tikinčius darbininkus ir laimėti kovą prieš bado sistemą.

Įdomu pažymėti, kad iš socialfašistinio fronto nei vieno nesimato. Nors eina jau antra kova prieš išmetimą bedarbių iš namų, bet jie nosies nerodo.

Bedarbis.

NEWARK, N. J.

Septynios Svarbios, Naudingos Lekcijos

Darbininkų mokykla Newarke rengia visą eilę labai svarbių ir naudingų lekcijų kiekvieną šventadienį, International Workers Order Svetainėje, 347 Springfield Ave., Newark, N. J. Pradžia 3 val. dieną; įžanga 15 centų. Bedarbiam visai veltui.

Kovo 12 d. kalbėjo C. A. Hathaway. Tema: "Paryžiaus Komuna ir Marksizmo Teorija". Kovo 19 d. Wm. S. Simons. Tema: "Ką reiškia karas Lotyniškoje Amerikoje." Kovo 26 d. kalbės Rebecca Grecht. Tema: "Užmirštas žmogus" ir "Newarko rinkimai." Balandžio 2 dieną Iz. Amter, tema: "Karas ir Sovietų Veikimas Chinijoj." Balandžio 9 d. Max Bedacht. Tema: "Revoliucinė padėtis ir krizis Vokietijoj." Balandžio 16 dieną Fred Biedenkap, tema: "Darbininkų judėjimas ir Bosų Teroras." Visų šių lekcijų aiškintojai yra gerai atsižymėję darbininkų klasės veikėjai. Patartina kiekvienam ir kiekvienai aplankyti šias pamokas.

G. A. Jamison.

Draugės Karosienės Prakalbų Maršrūtas Pittsburgho Apielinkėje

Rengia ALDLD Ketvirtas Apskritys

Pittsburgho apskrityj drg. Karosienė kalbės sekamose dienose ir vietose:

Kovo 27—Steubenville, Ohio;
Kovo 28—Washington, Pa.
Kovo 29—Carnegie, Pa.
Kovo 30—McKees Rocks, Pa.
Kovo 31—N. Side, Pittsburgh.
Balandžio 1, po pietų—
Wilmerding, Pa.
Balandžio 1, vakare—
So. Side, Pittsburgh, Pa.
Balandžio 2, po pietų—
Courtney, Pa.
Balandžio 2, vakare—
Duquesne, Pa.
Balandž. 3—New Kensington.
Balandž. 4—Wandergrift, Pa.

Kuopos ir kitos draugijos turėtų smarkiai prie prakalbų rengtis.

St. Orda, ALDLD 4 Apsk. Skr.
708 Fulton St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

Pittsburgho Bedarbių Tarybų Lietuvių Komitetas Šaukia Bendro Fronto Veikimo Konferenciją

PITTSBURGH, Pa. — Bedarbių Tarybų Lietuvių Komitetas šaukia plačią konferenciją balandžio 23 d. Atsišaukimas skamba sekamai:

Visoj šalyj jau turime apie 17 milionų bedarbių, o Pittsburghe—apie 200 tūkstančių. Daugelis šeimynų ir pavienių badauja. Padėtis kas kartą blogėja. Bandoma numažinti pusiau ir dabartinę pašalpą, kuri nesiekia daugiau 90 centų į savaitę. Dirbančiųjų ir smulkiųjų krautuvininkų padėtis taipgi blogėja. Biednuomenė praranda savo namus.

Kitos išeitis mums šiandien nėra, kaip tiktai visiems bendrai veikti. Tam tikslui ir šaukiama konferencija, kaip geriausiai kovoti: už bedarbiams apdraudą; prieš pašalpos mažinimą; prieš mėtymą iš namų bedarbių šeimynų delei negalėjimo rendų užsimokėti; prieš uždarinėjimą gazo, elektros ir vandens; prieš pardavinėjimą darbininkų namų už taksus ir skolas; prieš algų kapojimus; prieš persekiojimus darbininkų.

Konferencija įvyks balandžio 23 d., Lietuvių Mokslo Draugijos Svetainėje, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa. Prasidės lygiai 1 val. po pietų. Visos lietuvių draugijos kviečiamos išrinkti bent po tris delegatus. Jei kurių draugijų susirinkimų nejvyktų, tai valdybos ar bile įgaliotiniai gali dalyvauti. Taipgi gali dalyvauti ir pavieniai darbininkai bei smulkieji krautuvininkai. Visi bendrai kovokime prieš badą.

Šią konferenciją šaukia ir kviečia visus dalyvauti,

Pittsburgho Bed. Tarybų L. Komitetas, Pirmininkas
Juozas Kudis,
Sekr. **J. A. Kazlauskas.**

APIE PAKVIETIMĄ AMALGAMEITŲ UNIJĄ Į BENDRĄ KONFERENCIJĄ

Baltimore, Md.

Bedarbių Bendro Fronto Komitetas ir Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo delegatai įteikė laišką unijos pirmininkui. Laiškas buvo perskaitytas ir pavelinta kalbėti bedarbių delegatui, 5 minutes. Delegatas pareiškė, kad mum reikia organizuotis ir vienytis, protestuoti prieš kapitalistų išmetimą iš namų bedarbių ir prieš badą. Draugas kalbėdamas prašė, kad reikia išrinkti delegatus ir pasiųsti į konferenciją. Unijos vadai tą dalyką nutaria svarstyt prie pabaigos susirinkimo. Kada prasidėjo svarstymas konferencijos klausimo, tada ponia Matuliauckienė pareiškė, kad mes esame organizuoti tarptautiniai ir mes dirbame. Tegul eina organizuotis tie, kurie nedirba; Matuliauckienė išsireiškė, kad ji dirba, arba jo sios vyras, kuris yra biznio agentas Amalgameitų unijos ir gauna gerai apmokėti už darbininkų klaidinimą, tai ji nemato reikalo prisidėti. Esą, unija veikia tarptautiniai? Kodel jie nedalyvauja tarptautiniai, kodel turi padalinę į skyrius, lietuvių, žydų, italų ir tt.? Tai jau čia pasirodo, kad nėra tarptautinę, o darbininkai padalinti į dalis, kad darbininkai negalėtų susirinkti ir pasvarstyti savo bendrus reikalus. Daugelis unijos narių buvo įnešę, kad būtų delegatai išrinkti ir surengtas tarptautinis unijos susirinkimas, bet unijos vadai tą dalyką tęsė toliau. Kada prasidėjo svarstymas apie paskyrimą delegatų į Tarptautinę Bedarbių konferenciją, tada unijos vadai pareikalavo, kad bedarbių delegtas apleistų susirinkimą. Delegatas apleido susirinkimą. Daugelis unijos narių buvo priešingi tam, bet vistiek buvo priversti tylėti.

Kodel jie buvo priešingi bedarbių konferencijai? Unijos vadai bijojo, kad prieš jųjų netinkamus vadovavimus darbininkai neišsireikštų. Jie bijo savo vietas pražudyti; bijo, kad į bedarbių eilieș nepatektų; kad nereikėtų demonstruoti gatvėmis su bedarbiais. Jie nepaiso bedarbių, nes lig šiolei tur labai gerai. Todel ir deda visas jėgas, kad darbininkus laikyti padalintus; jeigu bosas pažada numušti darbininkam algas, tai šapos čermanas praneša unijos biznio agentui. Biznio agentas ateina į šapą, su bosu pasikalba ir išeidamas pasako čermanui, kad jau sutaikiau, tada darbininkai mano, kad jau viskas gerai, bet bosas algas nukapojęs su pagelba unijos vadų išmoka. Tai matote, kaip unijos vadam rūpi darbininkų reikalai.

Tarptautinis Unijistas.

Kodel Jie Griauna Bakužes?

Lietuvos miestuose ir miesčiukuose fašistų valdžia ėmėsi griauti bakužes. Paskirta griovimui šimtai bakužių. Fašistų valdžia tą griovimą teisina "padailinimu" Lietuvos. Girdi, atvažiuoja iš užsienio žmonės ir mato tokias netikusias bakužes. Paskui dar pridėjo, kad tos bakužės yra pavojingos gaisro žvilgsniu. Bet kas patikės fašistams, kad jie dabartinio krizio metu taip susirūpino Lietuvos dailinimu. Kas link gaisro pavojaus, tai kodel tuomet nesugriauti aplamai visus medinius namus, kurių Lietuvoj yra daugiau, kaip mūrinių. Kame čia dalykas? Kokia fašistams nauda iš to griovimo? O dalykas štai kame. Šio krizio metu naudotojai jieško vis naujų pelno šaltinių, kad tik daugiau syvų iščiulpt iš darbo žmonių. Bakužėse, kurios namatytos griovimui, gyvena tūkstančiai darbininkų ir biedniokų. Naudotojams iš to nėra jokios naudos. Jei bus sugriautos bakužės, tai ne tik jų savininkai, bet ir kiti jų gyventojai turės persikelti į kitus butus, pas turtingesnius. Vadinasi, iš griovimo turtingesni turės tos naudos, kad gaus daugiau gyventojų. Taip galvoja fašistai ir be jokio pasigailėjimo griauna bakužes.

"Balsas."

Maskva. — Gautas pranešimas iš Astrachanio, kad laivams pavyko išgelbėti 1,000 Sovietų žuvininkų, kuriuos audra buvo nunešus ant ledų.

Sovietų Chocolate Saldainės

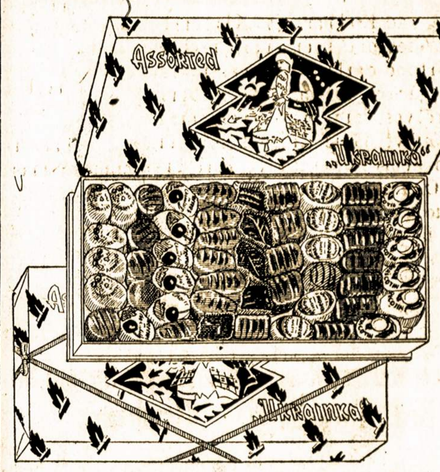

PADARYTOS SU VAISIAIS IR MEDUMI

Viena Dežutė Sveria Virš Svaro ir Parsiduoda Po 49 Centus

12 Dėžučių Parduodama už $4.25
Du Tuzinai Dėžių už $8.00

Persiuntimą Apmokame. Pinigus Prašome Prisiųsti Kartu su Užsakymais.

SOVIETŲ MIŠRIOS SALDAINĖS

DĖŽUTĖSE PO VIENĄ SVARĄ, KAINA 39c

Perkantiems nuo 6 iki 12 dėžučių, kaina 28c už dėžutę. Perkantiems po du tuzinu dėžučių ir daugiau, kaina 27c už dėžutę.

TUOJAU REIKALAUKITE IR NAUDOKITE JAS

"LAISVĖ"

427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

TELEFONAS Pulaski 5-1090 — ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

ĮŽANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c. Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambary—35c... Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 8136
Keystone—Main 1417

Apnuodijo Vaikus Netikusiu Maistu

Penktadienį po pietų Bushwick ir St. Catherine's ligonbučių ambulansai dirbo visais garais bevežtami vaikus į ligonbučius. Vaikai atvežti nusiskundė, kad jie labai prastai jaučiasi-sergą. Išklausinėjus sužinota, kad jie ant pietų mokykloj valgė kiaušinių "senvičius."

Vaikai buvo iš Charles ir Central Ave. ir iš Bushwick ir De Kalb Ave. mokyklų. Dr. Bodkin, ambulansų prižiūrėtojas, visą reikalą perdavė ištyrinėti sveikatos departmentui.

Tėvai turėtų pamąstyti ir neužmiršti senai keliamą klausimą, kad reikia šaukti tėvų ir vaikų susirinkimus ir reikalauti vaikam mokyklose šiltų, tinkamų pietų. Šitas atsitikimas turėtų daugelį prie to paakstinti. Vaikam buvo duoti kiaušiniai, kurie veikiausiai pasenę ar senai išvirti.

Motinos turi pasirūpinti apie savo kūdikių sveikatą. Reikia prie kiekvienos mokyklos turėti tėvų ir vaikų komitetą, kuris vestų kovą už vaikam pagerininus mokyklose. Net buržuazijos laikraščiai pripažįsta, kad vienuolika vaikų apsinuodino netikusiu maistu. Tai tik vienuolika, kurie jau skaudžiai susirgo, bet kitistipresni vaikai nesirgo pavojingai, tačiaus, kurie valgė tuos "senvičius" sveikatos negavo.

Rytoj Susirinkimas Sutvėrimui Bed. Tarybos

Draugai bedarbiai! Trečiadienio vakare susirinkite į "Laisvės" svetainę 7:30 vakare. Ten pasikalbėsime; bus draugai, kurie duos raportą apie bedarbių veikimą Brooklyne ir suorganizuosime bedarbių tarybą kovai už pašalpą ir prieš evikcijas, bedarbiam vaikam šiltus pietus mokyklose ir kitus palengvinimus.

Bedarbis.

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo 17 kp Susirinkimas

Kovo 15 d., įvyks T.D.A. 17 kuopos mėnesinis susirinkimas. Kaip ir paprastai, įvyks "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St., 7:30 val. vakare.

Draugai ir draugės! Būtinai ateikite į šį susirinkimą. Nekurių duoklės užvilktos už pereitus metus. Jei neužsimokėsite, tai prisieis iš kuopos išbraukti.

Bedarbiam yra palengvinimai ir jie moka tik du centus į mėnesį.

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo organizacija labai svarbi. Ji labai daug darbininkų apgina nuo kapitalistų teroro. Jei ne ši organizacija, tai pietinių valstijų šovinistai būtų nužudę nekaltus 9 negrus jaunuolius. Tom Mooney klausimas irgi nebūtų taip augštai iškeltas ir spiriama duoti jam naują tardymą.

Kviečiame visus stoti į šią organizaciją. Nedirbantiems įstojimas tik 5 centai.

Organizatorius.

ATITAISYMAS KLAIDOS

Per klaidą buvo paskelbta, kad Dr. Martin Luther draugystės metinis piknikas įvyks 23 liepos (July), **turėjo būti 16 Liepos (July), 1933.** Prašome draugų tą dieną nieko nerengti ir nuoširdžiai kviečiame dalyvauti mūsų metiniame piknike, kuris įvyks Klaščiaus Clinton Park, Maspeth, L.I., N.Y. Prašome pasižymėti **liepos (July) 16-tą dieną** kaipo Dr. Martin Luther Draugystės metinę iškilmę. Rengėjai nusisprendė šiemet suruošti puikesnį pikniką, negu kad iki šiol yra turėję.

Buržuazijos Šposai Su Bombomis

Sekmadienį buvo mesta bomba į garadžių ant 108th St. Nuostolių padaryta nedaug. Viskas, tai pusėtinai išgązdino apielinkės gyventojus. Policija garsina, kad tai bus "labor trouble."

Klasiniai kovingi darbininkai nieko bendro neturi su bombų mėtymais. Bombas mėto pati buržuazija su tikslu vieni kitiems pakenkti ir neretai provokuoti darbininkus.

Smagi Didelė Aido Choro Vakarienė

Sekmadienį vakare, kovo 12 d., Aido Choro vakarienėj buvo daug linksmos publikos. Kuomet "Laisvės" viršutinėj svetainėj buvo pilni stalai apsėdę svečių, tai apatinėj svetainėj daugelis linksmo jaunimo kaitino padus bešokdami įvairius šokius.

Kiek užkandus drg. Nalivaika pašaukė programos pildytojus palinksminti svečius. Draugė L. Kavaliauskiutė ir drg. Klimiutė sudainavo po keletą dainelių. Drg. F. Abekas pasakė kelis žodžius apie šaukiamą Brooklyno lietuvių organizacijų bendro Fronto Konferenciją, kovai už bedarbių pašalpą. Taip pat ragino bedarbius dalyvauti trečiadienį vakare "Laisvės" svetainėj mitinge, kur bus įkurta bedarbių taryba .

Paskutinis programos kavalkas—Aido Choro Merginų Sekstetas. Jos visuomet neparastai gerai dainuoja, tai ir šį kartą energingai sudainavo. Šį kartą, apart smagių kelių dainų, jos pakvietė kartu dainuoti "Soup."

Draugė Šalinaitė, choro ir seksteto mokytoja pakvietė publiką kartu dainuoti su sekstetu "Soup." Detroito bedarbių daina buvo šauniai sudainuota ir vakarieniautojam padedant.

Abelnai paėmus, vakarienė buvo skaitlinga ir smagi.

Rep.

Wall Stryto Spekuliantai Dar Švenčia

Vakar atidarė, bankus, kurie priklauso prie Federal Reserve System. Nekuriuos ir kitus tvirtus bankus atidarė. Morgano privatis bankas tebėra uždarytas. Wall Stryto birža taip pat uždaryta. Spekuliantai tenkinasi šventadieniu.

KRIAUČIŲ LYGOS VAKARĖLIS

Šeštadienį vakare, kovo 18 d., "Laisvės" svetainėje bus linksmas vakarėlis, kurį rengia kriaučiai lygiečiai.

Brooklyne senai turėjo kriaučiai vakarėlį. Dabartinis vakarėlis bus visais atžvilgiais skirtingas nuo visų kitų, kurie buvo pirmiau rengiami.

Kodel šis vakarėlis bus skirtingesnis?

Todel, kad turėsime gerą programą: Rusai šokikai, vaikinai ir merginos šoks klasiškus šokius.

Turime užkvietę gerus magikus, kurie atsižymės savo gabumais. Jie yra italų tautybės.

Na, o pie dainininkus, tai nereikia daug kalbėti. Dainuos visiems plačiai žinoma dainininkė J. L. Kavaliauskaitė, kuri savo dainomis daug pasitarnavo darbininkiškai publikai.

Muzikantus turime nusamdę kuo puikiausius, kokių brooklyniškė publika dar nėra girdėjus ir šokus prie tokios puikios muzikos.

Lygietės siuvėjos užsakė geriausius užkandžius ir minkštus gėrimus, kad pasišokus publika galėtų ant vietos užkąsti kriaučiškai.

Kviečiame lygiečių simpatikus atsilankyti į mūsų parengimą, paremti šią organizaciją. Į kalbamą parengimą, aš manau, galima ateiti kiekvienam, nes įžanga tik 25c. Pradžia 7-tą val. vakare.

Kviečia **Rengimo Kom.**

Kapitalistai Nori, kad Vien Darbininkai Mokėtų Valdžios Lėšas

Long Island Real Estate Komitetas pasiuntė gubernatoriui Lehman reikalavimą, kad varde trijų Long Island pavietų: Queens, Nassau ir Suffolk, jie reikalauja numažint namų mokesnius ir kad taksos būtų uždėta ant prekių (sale tax).

Augščiaus pažymėtuose pavietuose, daugybė milionierių turi savo rezidencijas. Jie ten išsistatę dvarus. Mat, už namus turi mokėti taksus. Tie ponai nori, kad mokesčiai nuo real estate būtų sumažinta ir pakelta ant prekių—perkamų daiktų mokesčiai. Suprantama, keletas kapitalistų nedaug perka prekių. Gi milionai biednuomenės prekes išperka ir jie pirkdami daiktus turėtų sumokėti ir valdžios išlaidas, paliekant milionierių nuosavybes nepaliestas.

Čia ir yra būtinas reikalas darbininkam ir jų organizacijom stoti į kovą, kad taksas turi mokėti nuo pajamų. O kapitalistai pajamų turi labai daug.

Kunigas "Gązdina" Kapitalistus

Kunigas (pastorius) Howland Lathrop sekmadienį sakė pamokslą, graudindamas kapitalistus, kad jie, kraudami didelius pelnus, net didelės bedarbės metu, gali užsitraukti rūstybę alkanų masių ir tuomet būtų visiems išnaudotojams blogai.

Kunigų rolė yra įkalbinėti darbininkams, kad jie nesiorganizuotų prieš išnaudotojus ir nekovotų. Viską, ką turi daryti tikinti darbininkai sulig kunigų, tai palikti kunigam kapitalistus gązdinti, kad jie už turtų susigrobimą negaus dangaus karalystės ir bus velnių jodomi po mirties pragare.

Tačiaus darbininkai vis daugiau pradeda suprasti savo reikalus, atmesti tas kunigų pasakas ir stoti į kovą prieš alkį.

Jūreiviai Kovoja už Pašalpą

Pereitą sekmadienį buvo net dvi bedarbių jūreivių demonstracijos. Jie reikalauja veltui nakvynės ir maisto. Demonstracijas vadovavo Bedarbių Jūreivių Taryba ir Marinė Workers Industrial Unija.

Jie nuėjo į Centralinę Pašalpos Stotį ir išreikalavo 150 bedarbių pašalpą.

Gauta Leidimas Gegužinės Demonstracijai

Iš valdžios išreikalauta leidimas turėti darbininkų demonstraciją gegužės pirmą Union aikštėje. Demonstracijos laikas nuo 2 val. po pietų iki 7 valandų vakare. Kovo 26 d., Manhattan Labor Lyceum, 66 E. 4th St., 1 val. po pietų įvyks darbininkų organizacijų konferencija prisirengimui prie gegužinės. Visos lietuvių darbininkų organizacijos būtinai pasiūskite delegatus į kalbamą konferenciją.

Areštavo Dvi Moteris Prie Evikcijos

Nežiūrint kad ir šventadienis, bet mėto bedarbius iš namų. Jaunų Moterų Hebrew Susivienijimo, 35 W. 110 St. menedžeris išmetė 2 merginas bedarbes iš namų. Šeštadienį žydam šventa; ypač Hebrew skelbia, kad jie užlaiko šventes, kaip Maižiešius paliepęs. Bet bedarbius mėtyti iš namų ir tą dieną jiems leistina. Susirinko minia prie evikcijos. Policija pribuvus ėmė blaškyt susirinkusius ir areštavo dvi moteris.

Mirimai ir Laidotuvės

Justinas Salucka 48 m. amžiaus, 104-41 115th St., Richmond Hill. Mirė kovo 12 d., Bellevue ligoninėj; kūnas pašarvotas graboriaus Bielausko koplyčioj. Bus laidojamas kovo 14 d., Šv. Jono Kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Mattew P. Ballas (Bielauskas).

SUSIRINKIMAI

EAST NEW YORK, N. Y.

LDSA 111 kp. susirinkimas įvyks 13 kovo, pas dd. Bieliauskus, 88-31 E6th St., Woodhaven, pradžia 8 val. vakare. Draugės, pribūkite į laiką, nes yra daug svarbių dalykų aptarimui.

Sekr. T. V.
(59-61)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA front ruimio setas, dar visai naujas su išleidžiama lova. Parduodu iš priežasties šeimyniškų nesutikimų. Norių greit parduoti, tad kaina labai prieinama. Kazlauskienė, 851 Madison St., Brooklyn, N. Y., ant 3 lubų, po kairei.
(61-63)

PARSIDUODA lietuviška užeiga arba reikalauju partnerio. Turiu du biznių, tai vienas negalių tinkamai prižiūrėti. 148 Grotton St. ir Varick Ave., Brooklyn, N. Y. Telef. Stagg 2-7311. Kitas biznis 131 North 4th St., tarpe Bedford Ave. ir Berry St., Tel. Evergreen 7-9635.
(61-63)

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA fornišiuotas kambarys, tinkantis vedusiai porai arba pavieniui. Labai žema mokestis. Atsikreipkite: 451 Keap St., Brooklyn, N. Y., ant 3čių lubų, klauskite Anna.
(58-62)

Sovietų Žuvys

Puikiausios rūšies kenuotų Sovietų žuvų galima gauti per "Laisvę." Yra 5 rūšių. Po 15, 18, 20 ir 22 centus kenukas.

Gera nuolaida krautuvėms, kurios ims po 50 kenų vienos rūšies. Duodame ir po mažiau, bet brangiau kainuoja.

Norintieji naudotis Sovietų produktais, tuojaus klauskite informacijų sekančių antrašu:

"LAISVĖ"
427 Lorimer St.,
Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vakare
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos. Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 2 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

462 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

PHILADELPHIA, PA.
Sovietų Mineralinių Vandenų
NARZAN IR BORJOM
Dabar galima gauti pas
J. GEGŽNĄ
412 W. Susquehanna Ave.
Taipgi pas jį galima gauti ir Sovietų žuvų. Tai puikiausios rūšies kenuotos žuvys.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien ateikite delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškintą, kaip jūs fiziškai stovite.
Odos Nuošaėjimai, Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Nervų įdegimas bei Reumatiški Nesveikumai.
Kvėpuojamųjų Kanalų ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos naujoviškais, moksliškais būdais.
X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Šerumų bei Čiepų Išmirkštimai.
Prieinama Kaina
Sąlygos pagal jūsų išgalę
Ištyrimas ir Patarimas Veltui
Kalbame lietuviškai
DR. ZINS
110 EAST 16th ST. N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
Įsisteigęs 25 metai
Valandos—9 AM. iki 8 PM.;
o Sekmadieniais 9 AM. iki 4 PM.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

Laisvė Gaunama ant Sekančių Stočių

Brooklyne:
136 Irving Ave.
1538 Dekalb Ave.
So. 4th and Havemeyer Sts.
Bedford Ave. and So. 5th St.
187 Bedford Avenue
223 Bedford Avenue
222 Berry Street
135 Grand Street
287 Grand Street
350 Grand Street
Marcy Ave. and Grand St.
146 Union Avenue
Metropolitan and Lorimer Sts.
617 Grand Street
Graham Ave. and Stagg St.
Flushing Ave. and Broadway
Hewes Street and Broadway
Lorimer St. and Broadway
180 Grand Street
114 Union Avenue
67 Hudson Avenue
60 Hudson Avenue
114 Bridge Street

New Yorke:
Allen ir Canal St.
Bowery and Delancey Street
Bowery and Houston Street
3rd Avenue and 14th Street
Chatham Square
Desbrosses and Greenwich St.
685 Washington Street
6th Avenue and 42nd Street
1st Avenue and 4th Street

Dr. M. Maisel, Specialistas
Vyrų ir moterų ligų, ūmias ir chroniškas kraujo ir odos ligas, gydau įčiškimų; kraujo ir pūslės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Union Square)
Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Pilna Egzaminacija $2.00

JONAS STOKES
FOTOGRAFAS
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vietom, po numeriu 512 Marion St., kampas Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausi.
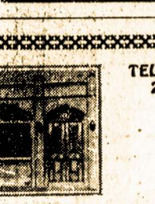
JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Glenmore 5-9467

KOJŲ LIGOS
Garankščiuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasties kraujagyslių įdegimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatiški kojų skaudėjimai, kojų pūliuojanti skauduliai, niežtinčios kojų ekzymos—visi šie nesveikumai dabar yra gydomi naujausiais vokiškais būdais be operacijų.
Vokietys specialistas New Yorke aprubežiuoja savo praktiką vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofiso valandos yra kasdien (apart nedėldienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Evergreen 8-5810
J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veseljoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043
MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMAJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 6-3959
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kas dien, seredoms ir subatoms nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.